

Slavica Car Frišova
KOLORI OD ŽIVOTA

IZDAVAČI
Katedra Čakavskog sabora „Kotor“ Crikvenica
Gradska knjižnica Crikvenica

ZA IZDAVAČE
mr. sc. Vladimir Car, dipl. ing. građ.
Ksenija Car Ilić, prof.

RECENZENTICA
Marija Gračaković, prof.

LEKTURA
Andrea Car, prof.

KOREKTURA
Ivica Šegota

ILUSTRACIJE
Klaudija Hreljac Ninić

GRAFIČKO OBLIKOVANJE NASLOVNICE
Emili Ilić, mag. teol.

PRIPREMA ZA TISAK
Neriz d.o.o., Jadranovo

TISAK
Kerschoffset, Zagreb - Lučko

NAKLADA
300 primjeraka

POKROVITELJ
Grad Crikvenica

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem 130201075

ISBN 978-953-7898-03-8

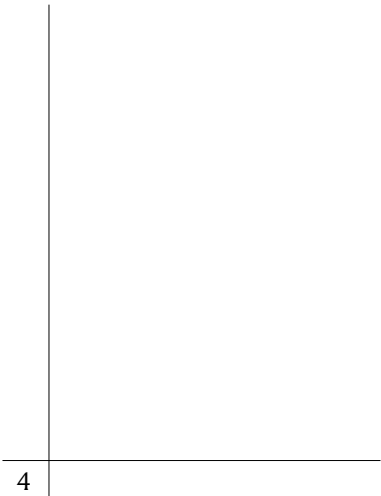
Slavica Car Frišova

KOLORI OD ŽIVOTA

Crikvenica, 2013. leta

KATEDRA
ČAKAVSKOG
SABORA
„KOTOR“

GLAZBA JEZIKA U SJEĆANJU VREMENA

Dragi čitatelji, pred nama je knjiga koja će lako i jednostavno naći put do svakoga od vas, jer otkriva dušu koja pamti ono prošlo, sadašnje i sve čemu se pjesnici uvijek vesele i čude, pretvarajući glazbu svojih osjećaja u riječi.

Slavica Car Frišova, poetesa prepoznatljivoga šarma, čiji je poetski glas i iskaz odavno poznat Crikveničanima, zrelim autorskim glasom prihvaća odgovornost za emotivne poetske i kraće prozne tekstove iz kojih crpimo spoznaje o specifičnostima životnih situacija naših predaka kao što će, kroz ovu poeziju, naši potomci u budućnosti otkrivati nas.

KOLORI OD ŽIVOTA prva je poetska zbirka u koju je Slavica odlučila pospremiti dio svojih pjesama i pjesničke proze, ponuditi nam da na jednom mjestu, listajući ove stranice, osluhnemo prepoznatljive drage zvukove, glazbu jezika u sjećanju vremena.

Knjiga dolazi u pravi čas kao odgovor na izazove vremena u kojem živimo, kao odgovor na sveopću globalizaciju i one mehanizme koji melju sve pred sobom, pa tako i kulturu toplog gnijezda obiteljskog života, mekoću crikveničkog čakavskog idioma, ljepotu prijateljstva i druženja, razgovora, šala, priča...

Autorica knjige im se suprotstavlja mekoćom jezika, toplinom, blagošću duše. Tako cijela knjiga postaje svojevrсни odgovor na pitanje zašto ČA ne smije nestati iz našeg svakodnevnog života i govora. Pjesnikinja pomno bira životne situacije i prizore, prikazuje ih riječima koje mirno izgovorene snažno djeluju. Svoje stihove *mijesi* od provjerenog tijesta jezika i duše. Poput sličnih knjiga pisanih zavičajnim idiomom i ova je u tematskom, stilskom i izražajnom pogledu topla i neposredna.

Minijature mjesnog krajobraza, prepoznatljivi dragi zvukovi, promišljanja o životu, specifičnosti obiteljskog života i uzajamnog poštovanja, život među susjedima, domaćim ljudima kriju iza sebe

čitav jedan život: ljubav, snove, čežnje, sjećanja na onu staru Crikvenicu u kojoj se u sumrak sanjari, razgovara o prošlosti, ulijevajući u mlade težnju da nam, svim novotarijama usprkos, Crikvenica ne izgubi dušu. Tome mogu pripomoći i „kolori od života“, „vazmena pogača“, „črljeni garaful va važu“, „maslini va tancu“ „dota mojemi vnukami“, stara smokva, a „gobavo njoj telo stotinu let nosi“...

Zbirka je sastavljena od šest tematskih cjelina: **Ćakuli pod voltun, Kolori od života, Ljubav kroz poneštricu, Maslini va tancu, Naši stari i Zapisano va srcu.**

Autorica se ne zamara nizananjem romantičnih pridjeva, ona je u pismu iskrena i svoja te želi s nama na topao način podijeliti svoje misli, osjećaje i uspomene. Pod ruku s duhovnošću korača i ljubavna lirika.

Knjiga je naslovljena po drugoj tematskoj cjelini **KOLORI OD ŽIVOTA** u kojoj su mnoga životna zapažanja, mudrosti i ljubav iskazani upravo *kolorima* - bojama. Poput Arthura Rimbauda (1854.-1891.), preteče simbolizma, koji je glasovima pripisivao snažno evokativno djelovanje vizualnog karaktera: A – crno; E – bijelo; I – rujno; O – plavo U – zeleno („*Samoglasnici*“), za Slavicu je **BELO kot (...)** smeh na licu moga sina; **ČRLJENO kot (...)** prva ljubav va srcu divojčice... **ŽUTO kot misec nad valun...**; **PLAVO kot (...)** zagrljeno nebo i more...; **ZELENO kot prvi pup va proliće...**; **SIVO kot (...)** gromača okol kuće; **ČRNO kot (...)** žal za zgubljenen diteton va materinen srcu...; **ŠARO – kad ne bi šaroga bilo, se bi na oven svitu crno-belo ostalo, ma ki nas ča pita, to su kolori od života...**

Ono što ovu knjigu čini privlačnom i zbog čega ćemo je „od prve“ zavoljeti su: toplina iskaza, komunikativnost, jasnoća, autentična snaga i melodija jezika, neponovljiva lirika duše. Sve navedeno obogaćuje naš duhovni život, a bez toga ostali bismo nagluhi, neosjetljivi i uskih vidika.

Crikvenica, ožujak 2013.

Marija Gračaković, prof.

BESEDA KOJA LIJEČI...

Knjige nas prate od dolaska na svijet, vode kroz život i vjerno prate na našem odlasku. One su naš učitelj, savjetnik, prijatelj, utjeha, izvor smijeha. No, postoje knjige koje su drugačije. One koje ostavljaju vječan pečat na našoj duši. Nježne, iskrene i opipljive, bez maski. S mirisom čežnje i okusom mudrosti. Jedna od njih je i knjiga naše Slavice Car. Iznimne duše koju rado susrećemo na crikveničkim ulicama i upijamo njezinu zaraznu toplinu. I na ovim nam se stranicama još jednom otkriva kao samozatajna i plemenita osoba, ali i majka, nona, prijateljica, pjesnikinja te marljiva čuvarica tradicije i našega ča. Iz svakoga stiha progovara čista i iskrena emocija, dugo u mislima zvoni draga domaća beseda, a važnost njezina očuvanja ističe i sama autorica: *„Rabi ju ko najveće blago čuvat, njegovat, na decu prenest, čin lipšun ju učinit, češće zakantat. Rabi ju va kamik uklesat, bila ona lažljiva, porugljiva, zajedljiva, pjevana ili ljubavna, od čovika ni mesa ni kosti neće bit, ma beseda će ostat.”*

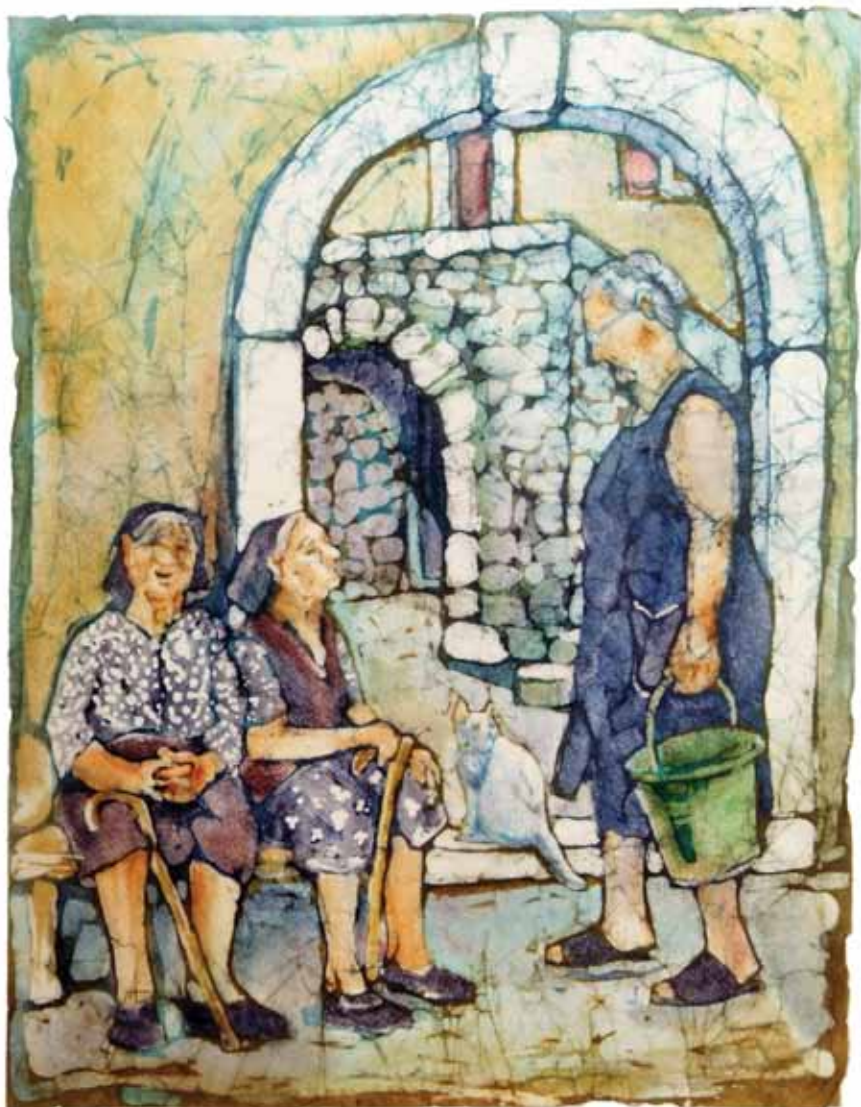
Tople riječi u skladnom mozaiku životnih priča prizvat će draga sjećanja na djetinjstvo mnogim čitateljima, odvesti ih u vrijeme znatno drugačije od današnjega, dane ispunjene mirisom tople nonine orehnjače i šetnjom starom crikveničkom lukom. Zaista, teško je ostati ravnodušan iščitavajući priče u kojima se pred nama odvija igra emocija i izmjenjuju slike što podjednako radosno slave ljepotu proljeća i škurinu zimske bure, dječju bezbrižnost i odgovornost što sa sobom donosi odrastanje, slike u kojima su čovjek i priroda jedno. A kad u jednome trenutku zastanemo i uočimo da nam smješak obasjava lice ili da nas nešto golica na dnu srca, uistinu ćemo doživjeti skladno preplitanje emocije i riječi koje se, svaka za sebe, nadmeću za našu pažnju. Uvidjet ćemo da detaljistički um autorice hrani našu maštu raznovrsnim prizorima koji se izmjenjuju te naposljetku zatvaraju krug - djetinjstvo, mladost, starost. O pažljivom nizanju i oku kreativca možda najbolje sve-

doči opis prve proljetne kiše: „*Latice male drhću, kaplje na zelenen listu do natal se fužu, žejnu zemljicu napajaju, a zemlja tek neki dan spod nonine ruki zikopana, žejna, vodi željna, sase ti dar z neba va svoje njedra. Na brajde prvi pupi tek potirali, samo ča ne puknu i va list se opru. Seme poseto va gredice nabumbat će se studene vodice, a prve kljice krešit do zdrave mladice. Šari će metuljić pod list se skrit, kosić vas mokar za dešpet će ga potirat, a gardelac još lipše zakantat. Modra će fijolica još lipše zadišet.*”

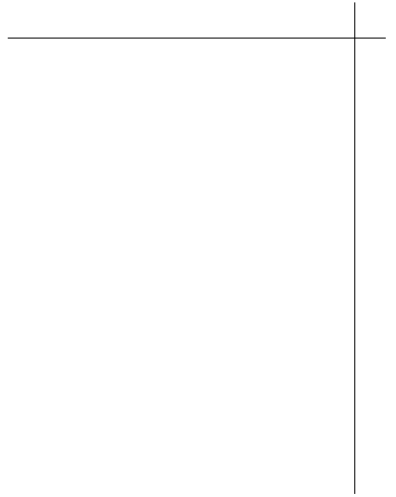
Ova je knjiga trajni podsjetnik na istinske životne vrijednosti, ono što prečesto uzmiče pred zahtjevnom dirigentskom palicom suvremenosti. Podsjeća nas na važnost malih stvari. Uči da gledamo i uistinu vidimo, čujemo i osjetimo. Da budemo svoji i nikad ne zaboravimo naše korijenje. Da otkrijemo sve *kolore života* i naslikamo jedinstvenu dugu.

I na koncu, što reći? Draga teta Slavice, jednostavno i iskreno: HVALA. Na vrelu pozitivne energije, *na najlipšoj doti semi nami.*

Andrea Car

ĆAKULI POD VOLTUN

ČAKULI POD VOLTUN...

Dok tepla letnja noć toči su svoju toplinu i umidecu skroz gustu ariju, a dih lijanderi i lavandi se čuti, teški zvon bati Zdravo Mariju. Seni se igraju na skriva po umejkeh, med kitami smokav i gobave-mi barsi, zavlačeć se pod krovi kuć, med koltrini, va konobi, okol štirni. Najmlaji već spe blaženen snon, matere potiho pomivaju pošadu, nono kima pred vratih na banku, a nona ko da j' ožive-la pripravlja vunu, žbice i škamljicu. Sokrila j' rubac, hranila šaku oguljenih mendul va žepi, prešeć put kantuna, pod kandelaber od letriki.

Oci i muži su pasali na more, paleć ferali čekaju partencu, da si skupa parte preko kanala put Vrbnika. Barki su se fondale do pajeti, teške od nakrcaneh mrež i kasel. Zakalat te kun srićun sardeli i vinćoli, aš je noć stvorena za ribariju. Rogi ribaru, zakantal bi Coce, prateć svojih kanton ribari na more.

Prosecija gre: Anka, Marija, Mica, Vera, Jelka. Preše susedi ko da će zakasnit na prozivku, jedna nosi tronožac, druga bančić, kantridice - sake feli podguzičnjaki. Svoje delo su za danas obavile, pa će se malo odmorit i počakulat. Čakulat će o čen-ten, šlingat će tabletići, plest ili dopletat kalceti. Saka će povedet kakovu novitadu - ki je koga, a da ni smel, je ki z Meriki arival, ča j' prnesal, ki je oveh dan zakopan, komu duša o koncu visi, rabi l' ki od sušice ili matru-na umret, ki je za ženit, ki se fraje, proti koga je mat, a proti koga svekrva. Ki je za koga grdu rekal i još dodal, pa velu barufu načinil.

Neka od njih bi rekla da j' bolje smiron bit i zakantat pa bi jed-nen guton zakantale po starinsku. Navrezale su kanat za kanton, spamećevele se kako su još pranoni kantale. Za to vrime bi se de-čina po gromačah pljezvala, pod balaturi se skrivali ki će se bolje skrit, igrali bi se i na čapeva. Nekoga su i za bulina držali i do

pedeset bi moral brojit, a oni bi se rastekli po vrteh kidajuč puten dulići od cibori ili sliv. Ziderali bi kolena i cmizdreč pasali matere puni plavic.

Divojčice su se više držale mater i non, volele su i one čut kako-ve štorije i kumedije, da čagod nauče o ženskomu životu. Ženi bi se med sobun tužile kako j' bez muži teško decu dizat, aš su oni zidarili okolo se do Dalmacije, a puno njih je bilo i va Merikah. Pravile bi i strašljive štorije o štrigami i kudlakami. Ki put bi tombulu igrale pa se oko cinkvini pokarale, harteli pomešale, lumer pokrit pozabile. Ka god bi i rakiju prnesla, ako koga zub ili drob zaboli. Nečkale se tobože da ne bi, a rado bi srknule, zaten još lipše zakantale. I tako z večera va večer, na sedu bi čakulale do jedanajste ure, kad bi rabile doma poč. Prosecija se j' doma vrnula, saki svojun škamljicun i svojemi vnukami, teta Marija svojemi hartelami.

Kad je mrkla noć svoji prsti produžila, nono je već zahrkal, mat je legla uz miću dečicu, a nona bi ostatkon rakije nogi zmasirala, još Očenaše zmolila, do jutra večer kad će jopet poč pod letriku ili čiju voltu, malo užit va „društvenen” životu.

Škoda ča se ta lipa užanca ugasla, ča su kantuni danas prazni, nigde niki ne sedi i čakula. Ča bi ti kantuni i volti toga pravit znali kako nan je negda bilo, čovik je čoviku bil na pomoć, za kumpaniju, kad obični mići čovik ni znal za bolje i bil je kuntenat z malen.

BESEDA

Prven dahon čovikovoga žitka, prven plačon novorojenoga di-teta, va teplen materinen zagrljaju i ponosnen očeven pogljedu pride na svit mići stvor, najveći i najlipši mirakul ča nan je Bog mogal darovat. Ti mići čovik glas će pustit, do prve besedi prit, vas će se zmučit, zajik polomit. Zi maleh ust miće će besedi zić pa će jih se više navrezat, puno toga naučit, a one te teć da jih nećeš moć fermat.

Š njimi će te razveselit, rastužit, va kantu će veselo zvonit. Moru te grdo uvredit, za srce ujjist, ko nožen te ubost, krivo optužit, va žlice vodi utopit, more te v oče gljedat i lagat. Na vrh glavi ti se poprtit, ni mira ni žitka ti ne dat, beseda more ko pelin žuška bit, dušu ti zistrošit. Lipun besedun moreš silu toga od nekoga zmust, slastiv bit, a kad mu pleća obrneš, za te će sača reć. More ti ju neki ukrast, da j' njegova reć. Moreš ju va pismu napisat, nekoga srić-nen učinit, kuliko ga voliš reć. Moreš pjesmu versami i besedami navrest i knjigu napisat.

Lipa će beseda puno vrat opret, lipo ćeš nekoga pozdravit, sto-tinu besed potrošit, a niš ne reć. Moreš ju hitit pa uteć, moreš neć obećat pa ne učinit, nekoga slušat, a niš ne čut. Uža se reć „Speci pa reci” - bolje promislet, aš ako besedu rećeš, ona j' ko kamik, hitiš ju i neće nazad prit. Miljuni ćeš jih za života zreć, na se četire strani svita će letet, saki će ju na svojen zajiku razumet.

Rabi ju ko najveće blago čuvat, njegovat, na decu prenest, čin lipšun ju učinit, češće zakantat. Rabi ju va kamik uklesat, bila ona lažljiva, porugljiva, zajedljiva, pjevana ili ljubavna, od čovika ni mesa ni kosti neće bit, ma beseda će ostat.

CRKVENIŠKA ZIMA

Već smo duboko zagazili va febraj, sunce i tepleji dani potirali su mrzli, zimski muži – Sv. Antona zimskoga, Vinka, Tomu i Blaža, a Sv. Valentin steplil je srdašca ljuven i tičican ke veselo kantaju išćuć svoji pari. Tepleje vrime j' prevarilo pupi na mendulah, već su va cvatu. Griški krabunosi, zvončari okol Riki već od Tri kralji su svojemi zvonami i rogami javili da j' počel peti štajon, štajon od maškar.

Ošinut te marčene buri, još će bit zimi. Murva na Cirkulu još spi, mudro muči, čuva pupi, prebira po pamete. Nedelja je večer, ni ni jedne maškare. Ni jih bilo ni zapolne, put šatora preše. Ni ni mačak, negde se fraju, ni pasa, a kamoli maškar. Niki ne gljeda va zmržnjenu murvicu.

Zada kantuna stari špijaju, zad prušijani domaći se skrivaju. Triještinka se ne čuje, niki ju više ne sope spod murvice. More bit te prit svati zi Gornjega kraja. Goreka va Ladviću, va oštarije, Joško i Lukić tamburaju na tamburah, neki rasteže harmoniku. Načrnjeni njin obrazi karbunon, Lukić okol vrata črljenen rupcon, nabandal je črni očali. Joško nakrivil ćepicu, va ušpitoj najstarejoj jakete i belemi bragešami. Povorka se slaže, naprvo bandera. Mlada je totu veća od mladoga, pod belen šlajeron i koltrinami. Kambjali su se, ženi su muži, a muži ženi. Smeju se, delaju pantomini, va najstarejih postoleh va tancu se obrnjuju. Kurajo gaze put Benići. Skoro se zi sake kuće neki omaškaran prikrapa. Švergaju, ma se ne daju. Ovo j' leto mlada Jačica, a mladi Berberićo, lane su bili šnajderi Antić i Davido. Se je veseleje, mlada se za mladoga čvrsto drži. Rozina, Vazma i Anka na njih tende da ča ne žbaljaju.

Na Petaku poli Nede maškaraju se Kožinka Marija, Bosa Matejčićeva, brico Zlatan va pol se povorke priključil. Va Matkovićeh vela kumpanija: Pahlić Verun, Košulja, Ivana, Svemila. Ihuhuču ženi, domaće pjesmi kantaju, put kali se spuščuju. Tamo jih Vera, Jakomina

i Mica čekaju, Pepe je totu i Poldo s triještinkami. I zi Spojamani Kneževićen na čelu, lupajuć va padelice, poklopcami halabuče. Si puti pod murvicu peljaju. Ljudi jih zi poneštar pozdravljaju i mašu.

Pod murvicun bačva vinon, žmulji se toče, kanat za kanton, tanac za tancon se navreza. Si grdi i nakramani, neki se ne moru ni prepoznat, muži se svojemi ženami kortejaju, aš jih neće poznat. Zi oštarij „Galeb” i „Koreja” Ljubo Brico i Mačina triještinkami. Kanat za kanton, križica ljudi, saki neč nosi - ku rupicu, friti i puhanaci, bazlamaču. Škornje su se teže, postoli žule, glavi se mutneje, brigi pozabljene, a smeha na kila.

Murva se to gljeda, do koreni se trese i gušta, a danas njoj suzi za pasanen vrimenon teču. Kuliko j' spod nje maškar pasalo, zi sakuda bi va Crkvenicu prišli. Va Interu tanci, muziki kuliko voliš. Maškare lipše, šareje, veli šušur, magareće trki. Pasuju „Matkovići”, „Duga”, „Gornji kraj” va lipeh mondurah, ni Gerići ni Jokeri. Pasuju vele i miće reduti, si samo pasuju do šatora. Cirkul je negda živel maškaranen životon, si ki maškare vole bili su totu, maškare su njin od mala va krve.

Kade ste, kade ste? - pitaju se stari. Da smo samo malo mlaji i mi bi se ko negda maškarali, pod murvicun kantali i polku tancali. Ni više Polda ni Mačini ni Boboža da za Merikon nariče, ni ni triještinki da zasope, da ti nogi same zatancaju. Da smo samo malo mlaji?

(napisano va febraju, 2011. leta)

GREDU SVATI

Jesen je zaplela svoji prsti med skrivljene kiti od smokav i hrasti. Bura j' oklištrala zadnji suhi listi čineć mehki šuškavi tepih uz rubi cesti. Sunce škrtro topli, a vetar med kitami cvili. Negde ozgora j' čut cirkul kako drva pili. Gre zima, vrime je od piri.

Va Gornjen kraju poli Mati spravljaju se svati. Šturma je po kuće, najstarija hćer se ženi. Vredne ženi prontuju stoli, stavljaju beli tavijoli, slažu slašćice, suhemi smokvami pune pijati. I pršuta j' totu, ušparanoga od lane, i domaćeoga ovčega sira naslaganoga na ovaleh. Orehnjača j' totu bogatun filun, kekse na oče, kifljini z orehami. Londoneri, linceru, galetice od meda zi pijati špijaju. „Lipo to složite” - zapoveda gazdarica kući. „Ničesa ne sme prefalit.” Divice, od mlade pajdašice, slažu kitice od lucmarina za okitit svaću, a muži z bocuni vino i rakiju dropovicu nataču.

Ženi su obukle najlipše vešti i postoli, udelale trajnu ondulaciju i frizuri, a muži obukli najbolje jaketi i postoli na „šimi”. Bit će dosti ljudi, rabilo j' do zadnjega va rodu invitat, da se ki ne ufendi. Nazdravlja se rakijun i vinon, sako se malo zi grla novi kanat zvlači, natječu se čiji je gut jači.

A mlada je va kamare skrivena, ko srna ustrašena. Uz pomoć divice, najbolje pajdašice, belu halju od krepa obučuje i drobni pučići drhtućemi prstami zakučuje. Još samo šlajer fali i novi postoli ki žule, ma potrpet će, se će pozabit kad njeja ljubav po nju pride. Na stolu bokašće od beleh garafuli čeka i diši, mlada sako malo skroz škuri špija da l' njeja ljubav prihaja.

Niz put gredu od mladoga svati, mladići kantaju, naherili kapi, da njin ne pačaju rasputili jaketi. Na čelu mladić vas štiman nosi hrvacku banderu okićenu črnen zelen i narančami. Divice mladoga peljaju. Vas je ukočen, cukaranun vodun zalizani mu vlasi. Juhuhuču svati, armonikaš triještinku rasteže, sako malo zi bocuna nate-

gne, da mu se grlo ne rastoči. Od mladoga otac Jura sako malo od veselja poskoči.

Otac Mata na okićenoj lese čeka, napunjene su rakijun i vinon čaši. Pod barson se tesneje postaje, grle se, pozdravljaju, mladu dozijaju. A ona va kamare materin blagoslov prijima, srce tuče, suzica zablista. Neki zakantaju onu staru „Kada se j' hćerčica od majke dilila”, pa i mater zacmiha. Mlada na dvor zide, ruki boke stišču, oče mladoga išću. Pred oltar će š njin poč, njegova će postat kad pade noć. Svati se časte, divice jih kite. Nona reda dela, napućuje kamo ki spada.

Spušćuju se svati, puten kantaju, oni malo pijaneji nogami švergaju. Pred crikvun jih pop čeka, znatiželjne ženi svaću otepaju, a dečina se za bomboncinami otimlju. Mladoga naprvo pred oltar rivaju, kolena mu kljecaju. Red je da mu otac i kumi mladu predaju. Preskočila j' mlada prag kako ju je nona naputila, da bi srićna bila. Verice su klali, za ljubav se zavećali. Kušuju se mladi, jedva dočekali. Put doma su pasali, celu noć pirovali. O polnoće su se mladi va kamaru spravili, ljubave se prepušćali, a mlade divice va mladići gljedale, da bi i one k letu ovako pirovale...

LIPE NAŠE IMENA, NEKE I POZABLJENA

Ambrozija, Broža, Nikolina, Nina, Jelena, Jelka, Jela, Filumena, Fila, Mena, Uršula, Ursa, Ure, Ursulina, Barica, Bara, Piora i Pjorina, Pjera i Pjerina, Marija, Mare i Mica, Marica, Andrina i Rina, Anprina, Anjelika, Anjela i Anjelina, Jurjica, Jurja, Alojzija, Lojza i Lujza, Melita, Zlatica, Dumica, Duma, Alba i Albina, Petra, Zeferina, Kata, Katica i Katarina, Josipa, Pepa i Pina, Antonija, Tonica, Tonka, lipo ime Vojka, Ida i Vida, Jozefina, Melita, Rozarija i Rozina, Anka, Ana, Ančica, Štefanija, Štefa i na kraju Jova.

Stanislav i Stano, Stanko, Jerolim, Jere, Jerko, Boljfo i Orfeo, Augustin, Gustić i Guste, Šimun, Šimić, Šime, Domeniko, Nedeljko, Nedo, Danijel i Dano, Jakov, Jača ili Jačica, Anton, Tončić, Toni, Tomo, Tomica, Petar, Pera i Perina, Ivan, Ive, Ivica, Ivina, Josip, Pepe, Stipe, Stjepan i Stipina, Andrija, Andra i Andrina, Matija, Mate, Matešina, Božidar, Božo, Boško i Božina, Nikola, Mikula i Miko, a na kraju još i Filip pa ćemo finit.

Ako san koga pozabila, neka ne zameri. Neka se javi pa ću ga sinjat...

MAČAK NAN JE KREPAL

Vrime gre bržeje nego ča bi čovik otel. Već smo va febraju, mise-cu od maškar i mačak. Studen brije, šćiplje za obrazi, ljudi se stišču i preše doma. Prošećeš se do vrha paladi, pasuješ mimo mučatljivih mrgilji kot gvardije va špaliru podlaganeh. Samo cimi škriplju, barki se valjaju, spe zimski san, na bolje vrime čekaju. Školj je va magle, samo se punta od Šila i lanterna vide. Trefiš kade koga pasa, čovika ili mladu ženicu šećuć dečicun va karocicah.

Plaža j' pusta, zilokano peščace, more j' poravnalo mel i za juga naneslo grani i daski. Nigde nikoga i ničesa. Crkvenica spi ko grad brez duše i života. Pasaš doma rastužen, a okol kuće veseli mačji pir. Jedna maška, a okol nje maški se dreče, frkću i štrču tuta forca. Gljedaju se potreso nakostrešeneh repi i hrbati. Va ljubavnen žaru okol sebe niš ne vide ni ne čuju. Dreče se, kantaju susedovoj maške ko tri tenori, samo malo raštamani. Ona se dela fina, zibira koga će, a oni ko nakon fative batalje ziranjani, jedan rascufanoga repa, drugi pajsav aš se j' drugen mačkon valjal po blatu. Treći s pol raščješljenoga uha i zigrebanoga nosa.

Komu će popustit, samo ona zna. Kratko su se frajali, sused je gatri oprl i sun forcun va njih kamiki hital. Jednoga pogodi, ovisti odskoči, drugi dva repi podviju i za kantun zamaknu. Četrtri pride, mašku osvoji i poč je prišal dobije.

Potužil se sused susedu da mu mačak već par dni ni doma prišal, a ovaj mu je rekal da je žutoga maška spruženoga va umejku videl. Mačak mu je krepal. Vas snužden na dno vrta ga je zakopal i za njin žaloval. Treće jutro, kad su mačji piri finili, lačan i umoran, žuti je mačak doma prišal. Suseda se j' pokidala od smeha. Pa čijega su maška onda zakopali i o semu tomu letami pravili? Tomu jušto paše stari kanat: „Mačak nan je krepal, pa smo ga, pa smo ga, pa smo ga zakopali.”

*Ova je pričica nastala i zapisana prama istiniten događaju va febraju 2001. leta.

MALIK

*Malik je mići čovičić
na glave mu črljeni klobučić.
Mić, papren, zlu nastoran,
je l' zmišljen ili stvaran?*

*Zada gromače se skrije,
ruga se, dešpeti pa se smeje.
Glavu digni pa se beljka,
začas je na sredine puteljka.*

*Čas va murve on se skriva,
divojkami ne da mira
pa jih prati, šuška, straši,
okol ognja popel praši.*

*Malik, malik, nikomu nalik,
nit je dite, nit je čovik.
Zelena vešta, črljeni klobučić,
vas je vratnji ov malčić.*

*Besede pjesmi su uglazbljene i pohranjene na CD.

MAŠKARE VA CRKVENICE

*Na Cirkulu spod murvice
ni videt ni jedne maškare.
Zad kantuna stari špijaju
ni ni mačak, negde se fraju.*

*Triještinka se ne čuje,
niki ju više ne sope.
Nit Polda ni, nit Mačini,
da l' se ki na njih spameti?*

*Kade ste, kade ste?
- pitaju se naši stari.
Da smo malo mlaji,
mi bimo se maškarali.*

*Domaći se skrivaju
zad zaprteh prušijani.
Da smo malo mlaji,
z gušton bimo polku zatancali.*

MAČAK

*Va misecu od mačak, va febraju
maškare se vesele, a mački fraju.*

*Jedno je leto va ljubavnen žaru
stari črni mačak zgubil glavu.*

*Da bi mu bil vječni spomen
našeh je maškar postal amblem.*

*Na kandelaberu va našen portu
mačak na banderah visi totu.*

*Staromu mačku vječna slava,
zakanta se kanat stari:
„Mačak nan je krepal,
pa smo ga, pa smo ga,
pa smo ga zakopali.”*

SUHIT

Malo ka kuća nima krov i pod njen suhit. Suhit je mesto kamo se pohrane se kramarije ke više ne rabe. Neč se rascepa, pogori, ma dosti toga se goreka pohrani.

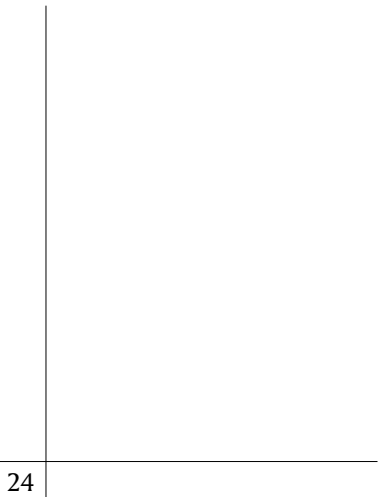
Do suhita se j' prtilo skalami, na kraju skal su bile vratašca kvačicun zakračunane. Dečinu goreka nisu pušćali, aš bi se paćali vać ne rabi. Baš zato ča se goreka ni smelo, dečinu je vabilo i intrigalo.

Onput je otac pozabil bukaportu zakračunat pa su se gore poprtili sestrice i brat. Hodeć po skalah, saki je skalin škripel i strašil, ma jih je suhit i dalje vabil. Oprli su vrata, zapahnula je umideca, arija od patušini i prašini, zi gred su se pavuki va pavučine spušćali, pod žljepcami golubi skrivali.

Zi šperaja se j' probijalo danje svetlo, oko njin se na škurinu priviklo, čudo jih je zateklo. Va sred suhita stoji staro boro, zguljeno i zericu okrhnjeno, brez jedne nogi, se rasklimano. Škafetini su bili optri, zi njih su špijale stare krpi. Na jednoj bande požmarena šusta z ruzinavemi federi, stare oćeve škornje razjapljenemi poplati. Malo dalje j' bil hićen drveni gramafun z velun trumbetun i nekuliko črneh razbiteh pljoč. Va kantunu šparhet na tri nogi, ki su koza zvali, jedna stara ruzinava pegla, va ku bi mat žeravicu klala i lancuni negda šamaštrala. Jedan plisnivi malinac za kafe, bruštulin i starinski lavandin. Va drugen kantunu stari nonov bavul, s ken je z Meriki prišal i saća prnesal.

Dečina se primaknu bliže, daski na podu zacvile, va škuren neć zašušketa, krilami zaplahuta. Ko opareni su skoćili i sovolju opazili. Gljedala jih je zbuljenemi očami, ne zna se ki se j' više bal, oni ili ona. Inkantani su ostali, straha ćapali. Vrime j' pasevalo, vane se j' zmračilo. Poli vrat su se šćućurili i uše naćulili. Spod njih je neki vratami bliže prišal i, videć da j' oprto, vrata zakračunal.

Tresli su se ko šibi, boga zazivali, tetu ka j' švergajuć papučami pasevala nekuliko put zazvali. Kad jih je ćula, vrata je otkračunala, da nikomu neće niš reć se j' zavećala. Ma kuliko jih je suhit svojemi tajnami zval, više niki od dećini goreka ni šal.

KOLORI OD ŽIVOTA

KOLORI OD ŽIVOTA

- BELO - kot mliko materino, ruho divičino, kot stomanja od mladića, lipota labudića, krila anjelića, dušica od diteta, kot slaj od cukara, smeh na licu moga sina...
- ČRLJENO - kot garaful na poneštrice, prva ljubav va srcu divojčice, ko vino na usnice, krovici na kućice, obrašćić moje vnućice...
- ŽUTO - kot misec nad valun, miris vazmene pogače, kot kanat od kanarina, od sunca toplina, ljubav tepla materina...
- PLAVO - kot očada moga vnuka, sramežljiva fijolica, od oca ćepica, kot arija za bure, zagrljeno nebo i more...
- ZELENO - kot prvi pup va proliće, trava spod ulikvice, kita od ancipresa na vetru, kot iskra va hćerinen oku...
- SIVO - kot tujina, kot žalost v očeh, muka va duše, gromača okol kuće, kamik spod nonove ruki, briga va mizerije...
- ČRNO - kot škulja va siromašnoj zemlje, nonin pokrpani berhan, dubina štirni, noć brez misećini, gar na napušćenen ognjišću, žal za zgubljenen diteton va materinen srcu...
- ŠARO - kad ne bi šaroga bilo, se bi na oven svitu črno-belo ostalo, ma ki nas ča pita, to su kolori od života...

KIKARICE

Nonina j' kuhinja bila lipa, svetla i vela. Ognjšće i škaf od kamika beloga. Na poneštre štikane koltrini, va važićeh bašelka i lucmari-na profumi. Oganj zi ognjišća kuhinju je teplil, topli slatki profum kafa arijun se j' širil. Kad bimo nonu obać prišli, se bi puščala, za mater i oca miće bi kikarice prontala. Nami dečine bi va vele kikarice belo kafe od difki i cikoriije klala.

Baškot bi napol podelila, još malo škorupa prižuntala. Kako je slatko bilo pit zi te kikarice bele, rožicama oslikane, tako oble, teške i starinske, još od nonine doti spravljene.

Danas, jedna od teh kikaric va mojoj vitrine posebno mesto ima. Kad kikaricu pogljedan, zadiši mi ono nonino kafe, a slaj od cukara od kvadrića ki se va kafe stavi, su ljubav noninu za nas va kikaricu spravi. Lipo se j' još danas spametit teh dani.

MARIJINA DOTA

Marija j' bila treto dite poli Franice i Ivana. Dva stareja brata su skoro mladići bili kad se j' ona rodila. Franica je bila već va letih kad ju je žensko vrime pomalo pušćevalo, i dok maljahno srdašce ni pod materinen kucat počelo, ni verovala da njoj se j' to dogodilo. Bila ju je sramota va teh letih ostat noseća. Ni bilo druge, nego ti mići stvor na svit donest. Otac je mučal ćuteć se kriven, a brati su bruštulali.

Vrime je pasevalo, Franica se j' od naroda skrivala, ma se j' dite-tu jako veselila. Va prvih daneh prolića, va veleh materineh mukah rodila se maljahna divojčica, očami plavejemi od neba i ricavemi vlesići. Drobni je anjelić valje našal mesto va očeven srcu, a brati su sako malo hodili špijat miću sestricu va kolku.

Mizerija j' pritiskala, živeli su skromno. Otac i brati more su sakali, ribi prodavali, saki solad matere davali, a ono malo i prišparali. Kuća j' saken danon bila veseleja, Marijin smeh i bat koračići zimamili bi smeh na očevo nabrano lice i ublažili materinu brigu. Rasla j' Marija kot dobro zalevani cvetić, črljenel se j' njeji obrašćić. Mat je bila boležljiva, ma vredna i strpna, zlatneh i žvelteh ruk, se njoj se j' baštalo. Dok su drugi pravednen snon spali, Franica je dugo va noć uz lojanicu vid gubila, iglun nabadala, Marije j' dotu šila.

Od beloga domačega platna udelala j' mići facolić, naštikala ga cvetićami i obheklala belen koncon. Kušnula ga je i hranila na dno bora, va zadnji škafetin i poli njega kiticu lucmarina. Noći i noći se bolneja, od faneli i fruštanja, udelala j' Marije frisić, kasić i kamižot, nekuliko gać. Pohranila j' totu i bele hlače. Za stomanjicu njoj je rabilo gotovo pol leta, kuliko ju je cifrala. Zi grada je nabavila črnu svilnicu za berhan i črljeni fijoki za nabaždat na kasić. Škafetini su postajali se tesneji. Bilo j' totu nekuliko lancuni, naštikaneh monogramon i kušinelnic, naheklane forhangi bogatun bordurun.

Va saku nit je bilo upleteno puno materine ljubavi, radosti, brigi i zadnji kusić snagi. Uplitala j' Franica črljeni fijoki va zlačani Marijini vlasi, učila ju poštenju i dobrote. Čutila se j' se slabeja, molila je Ivana da njoj blagoslov da i dobromu mladiću zaveća. Brzo zaten na oni je svit pasala, polešto se j' od života odelila, aš je znala da je za Mariju se prontala.

Još neko vrime Marija se j' onako maljahna za brati i oca skrbela, va lipu divojku zirasla i susedovomu sinu Tončiću za oko zapela. Srce bi mu zaigralo kad bi ju trefil i brzo zaten ju je poli oca ziprosil. Tončićeva mat ni bila kuntenta i govorila je da ne ženi sirotu, da siguro nima ni za dotu. Ljubav je bila jača, pred oltar su prišli pa se i pozakonili. Kako je lipa bila Marija va onoj vešte ku njoj je mater zašila, da ju je baren mogla videt.

Otac je Marije blagoslov dal, celo boro za njun na kariću pripe-ljal. Kad je Marija znela kušini i lancuni, zabozele su oče od lipoti i belini. Kamara je profumon lucmarina zadišala kad je Tončiću i sebe postelju prontala. Mićen naštikanen facolićen suzu je otrla, srcu ga prigrlila, matere i Bogu zahvaljevala i ljubave se prepustila.

Da se ne pozabi... (napisano marča 2000. leta)

MARIJINA STOMANJICA

*Propupala j' mladost va mlajahnen telu,
va ricavi vlasi uplela zrak sunca,
na usnice slatke kolori od črešnje
va beli zubići sami biserići.*

*A mater gljedala hćerčicu svoju
onako šesnu, tanku i visoku.
Kako j' vrime prešno pasalo,
rabi na vrime spraviti njoj dotu.*

*Kad zaspu si, mat belo platno kroji
stomanjicu belu su će nacifrat,
su će ju ošlingat, rukavići nabrat
uz vratić i ruki špice navrezat.*

*Va boro ju spraviti, med profum lavandi,
med kušini mehki i lancuni beli.
Kada pride vrime i sprave se svati,
mat će hćere svojoj dotu darovati.*

*Od svilnice črne kasić i berhan,
nabrani fījoki na zadnju stran.
Za na telo belo, gaće na purlit
sarzicu i kasić još ima zašit.*

*Va vlasići blondi fījok črljeni,
na prsašca propupala, garaful mirisni.
Malo lucmarina i bašelak beli,
mladići te se otimat ki će bit njeji.*

MIZERIJA

Va familje nas je bilo pet. Četire hćere i najmlaji sin rajali su se redon. Mat je bila takove sriće, kad god je legla z ocen, zanesla je novo dite.

Okol kuće je bila siva zemlja pusta. Ma kuliko otac bil vredan, malo j' davala za lačne dečje usta. Jedno drugomu do uha, drobna dečina bili su više lačni nego siti kruha. Va kolke poli ognjišća vavik je neki plakal, dok je mlaji drugomu do uha prišal. Mat je saki so-lad tri puti obrnula, ni znala na ča bi prije potrošila. Otac je oko-lo hodil delat ko manival i malo bi soldí zaslužil. Dani su ko gljisti dugi bili. Skrozi žljepci su se daži va lavor i kanti cedili, a studeni vetri skroz trošni zidi puhali. Dok je ono malo blaga va kocu spod kamare meketalo, hvalili su Bogu da j' bar mlíko za dečinu davalo.

Mat, otac i najmlaji brat ležali su na postelje skupa, a mi sestrice jedna popreko druge, jedna drugoj do uha. Mat je tiho molila krunicu i milo gljedala va drobnú dečicu. Sestrice su duboko dihale, črljene od sna, samo je najmlaja bila bleđa i spaćena. Mat je uzdisala od brigi, otac ni mogal spat, pa mu se j' po vodu dizala. Čul se je sestrin kašalj. San ne gre na oče, starih vele brigi muče. Va tujinu bi rabilo poč, malo se pomoć.

Jedan je dan pošćer prnesal pismo od Merikana. Rabilo se j' odlučit za dva dni. Treti je dan otac obul najbolji postoli i noveju veštu, mi smo dečina misleli da gre na kakovu feštu. Mat je znala, tiho je cmihala i tarvezon suzi trla. Va kofer od hartuna su složili malo robi, kus sira, kruha i zeru soli. Va materineh očeh suzi, va očevah brigi. Pogladił je dečinu trdun rućinun, zagrlil mater i partil vaporon.

Mi nismo niš razumeli, samo smo rućicama mahali. Rekal nan je da će se prešno vrnut, da će nan bolje bit i da ćemo za jist imet. Pred očami nan je bila od bele muki feta kruha.

Pasevale su leta, dečina su bila se viša, a mat se suša. Se j' bilo na njejech plećah, ni se tužila, samo je delala i mućala. Oca smo spominjali samo kad bi prišla pošta. Najmlaja sestrica je bila dosti bolna, pa je saki solad šal za dohtora. Otac je obećal da ćemo bit siti, a mi smo još vavik bili siroti.

Kako smo se bili na se to navadili, sestrice j' bilo bolje pa smo srićni bili. Da otac ni va tujinu pasal, ona ne bi preživela, bilo bi nan žal.

Pasalo je dosti let. Otac je prišal, kuću popravil, hrani nabavil, va školi nas otpravil i matere još jedno dite napravil. Va Meriku je znova pasal, tek oko trećega Božića nazad prišal. Mići brat je četire leta imel, ni ga ni poznal, pa se j' strašil.

Mi stareji smo va gradu školi finili, neki su i delali. Matere su saki solad davali, mlaji su okol kuće pomagali kuliko su umeli. Život je tekal oko nas smiron, a puno puti i mimo.

Kada zi grada pridemo doma na ferije, pozabimo se te mizerije. Najveća nan je srića kad nas je puna kuća. Za stol sedemo, veselo se smejemo, mat reče da j' znova noseća, a mi zamućimo. Bit će valjda dobro, aš kada čeljad ni obisna, ni kuća ni tesna.

Da se ne pozabi...

NARANČA

Zima je potirala zadnju toplinu, a prosinac obukal iglice bori i jelvic va ledene stomanjice. Na vrata nan bate najlipši blagdani, Božić i mlado leto nan gredu. Njimi se najviše vesele dečina. Najprvo će njen prit Sveti Mikula prnest sakakovi regali, a krampus šibi za onih zločesteh.

Teplina kućnoga ognjišća godi i va čoviku budi posebni sentiment i spominjanja. Ko veselje j' bilo dobit od noni šaku orehi, mendul, suheh sliv i smokav, ki god bombon va svilnoj hartice. Nona bi to ob jeseni hranila va košićeh od nas dece, a mat ziplela čepice i kalcetice od bele ovče vuni. Nožice bi nan bile teple ko pušići kad bimo va škornjicah tekli put školi. Grudajuć se po umejkeh na prven snegu bimo se dobro zmočili pa ozeblini i mokre kalcetice nad šparheton sušili.

Dobili bimo i ku jabukvu, a ki j' bil bolje stojeći i ku naranču. Naranča, onako lipa škuro žuta, puna sunca južneh kraji, puna aro mi i cukara i soka, tako dišeća, činela se j' ko da j' sad obrana zi stabla, ko dar z neba. Ni mi tuliko bila draga ni slašćica ni čikulada, ni drobni soldí spravljani va facolić, ki bi nan stareji za dobru ruku dali, kuliko ta naranča. Užanca je bila obesit ju na okićenu jelvicu med kade ku bućicu i svilni bomboni. Veselili smo se sakoj sitnice, aš smo sega žejni bili.

Od sega mi je najmileje bilo dobit narančicu. Skrila bin ju pod kušin, sako malo zela va rućicu i dišela njeji lipi dih. I sad za Božić posebno mesto pod jelvicun ima naranča. Kad ju pogljedan, spametin se na moju prvu dobru ruku, samo ova današnja nikad ko negda ne zadiši.

Rada i sad zakantan staru crkvenišku pjesmu:

*„Narančice, jabučice,
na dobro nan mlado leto došlo.
Dajte stara šaku bara,
na dobro Van mlado leto došlo...”*

POGAČA

Na dani pred Vazam kuća je posebnun arijun dišela. Mat je doma se počistila. Vrba na potoku poli Malenice pupami je pupala, a voda va njen veselo klokotala. Spod vrb su se jaglaci žuteli, a fijo-lice i fratrići svoje drobne glavice va trave skrivali. Tići su na kitah lipo kantali.

Četrtkon pred Vazam mat je belu muku presevala. Još je mast, kvas, mliko i cukar pripravila. Celu je šetemanu jaja spod kokoš spravljala. Va veloj zdele je se to pomešala i više od ure mesila. Ako je doma ruma i cizib bilo, i još domaćege lemuncina, mat je i to klala, a kuća je zadišala.

Testo se j' ko misec žutelo i pod materinemi rukami se tepleje postajalo. Preko noće je mat poli šparheta testo pokriveno tavijolon na teplen ostavila, rukun prekrižila. Ja san na škamlice sedela i saki njeji pokret upijala.

Jutron rano testo je premesila, va malo veće balotice razdelila i opet dizat puščala. Za nas je dečinu jajniki načinila, od tri traka testa splela i na gornji kraj jaje klala. Testo se j' dizalo, buhtilo, pred večer se va peć stavilo. Teplina zi šparheta se j' kućun širila i dišela, tako lipo dišela.

Dok su se pogače pekle, mi smo dečina jaja farbali. One ke su se va kapule kuhale su zlatno-žute bile, one va koprive su se zelenele, a ako smo imele črljenoga krepa su se črljenele. Slagali smo jih va košić, va ki bi nona travi nabrala. Mi smo se dečina tomu tako veselili, da smo „Se tičice zi gore” zakantali.

Kad su pogače i jajniki pečeni bili, mat jih je va kamaru hranila, tavijolon pokrila, a kamara je slatko zadišela. Subotun večer mat je va košić sača stavila: pogaču, jaja, mladoga luka z vrta, kuhano-ga pršuta, zeru soli i bocu črnoga vina za nona i oca. Se je to na polnoćicu va velu crikvu na blagoslov ponesla.

Nedeljun jutro lipo obučeni za veli stol smo seli. Na čelu nono, pa nona, najdraži tri vnuki, otac i mat. Si smo se prekrižili, Bogu pomolili, na užance zahvalili i blagoslovljenu hranu pojili. Na velu mašu smo pasali i semi Vazam čestitali.

Va kuće je ostala dišet slatka tepla arija od materine pogače, ka je najbolja i najslaja na svitu bila.

Za sjećanje na moju velu familju na Malenice...

PRVI PROLIČNI DAŽ...

Kako me je jutros zbudil kanat kosića i vrsada gardelčića, slatki dih pramalića zi cvetići menduli i ciborića. Zadišala je friško zikopana zemljica, prven dažjon poškropljena, zasprave blagoslovljena, aš zdavni ni ni kaplja pala. Utekla je kapljica zi njedar teškoga škuroga oblaka, zaronila va more duboko, potekla potokon, do zemljice žejne, do travice zelene, na procvale dišljive rožice. Jutros tako lipo blišće mići cvetići popiturani miljaron dugineh kolori va jednoj kapljice, a kljunon jih piju tičice.

Latice male drhću, kaplje na zelenen listu do natal se fužu, žejnu zemljicu napajaju, a zemlja tek neki dan spod nonine ruki zikopana, žejna, vodi željna, sase ti dar z neba va svoje njedra. Na brajde prvi pupi tek potirali, samo ča ne puknu i va list se opru. Seme poseto va gredice nabumbat će se studene vodice, a prve kljice krešit do zdrave mladice.

Šari će metuljić pod list se skrit, kosić vas moka za dešpet će ga potirat, a gardelac još lipše zakantat. Modra će fjiolica još lipše zadišet. Ki tu lipotu more zdržat, da van ne zide, friške se arije ne nadiše, toj lipote se pokloni i Bogu zahvali da još je jedan mirakul priroda nan dala na dar. Nanovo se zavrti kolo novo, obrne novi list kalendara. Jutroska je i stara, gobava, siva smokva nekako lipša, soki žitka će krozi kiti poteć, črešnjica na dnu lešice za ki dan će procvast.

Se će oživet, po friškoj arije dišet, priroda, blago i ljudi će se zbudit, srce brže batit, va telo nemir prnest. Morda će se ki i namurat, aš se to va proliću će prit i seh nas inkantat, da l' je z nami se va redu ćemo se zapitat, morda će nas i glava za bolet. Očali ćemo nabandat, kratki rukavi i šare vešti obuć, se će nan se lipše činit, pa ćemo se veselit.

Prven sunčanen zrakon sunce će kaplju bez milosti spržit, a ona će ko mići oblačić put neba sparit. Cvetić će njoj laticun mahnut, a zelena travica uzdahnut, jopet njoj tičica zakantat. Pridi nan, kišice z neba i drugi put, pridi jopet, aš zemljica te rabi. Zbudi me opet ranen jutron, onako tiho kako ti znaš, aš od sega najviše volin prvi prolićni daž.

SI SVETI...

*Večer je pred Si sveti, daž žalosno dažji.
Ljudi i ženi put cimitera gredu, pune ruki rožic imaju,
svojuh pokojneh grobi gredu uredit i sveće važgat.
Na cimiteru je puno grobi, tamo počivaju naši najmileji
zi ancipresi se daž toči, ko suzi tira kapi na oči.
Va srcu tuga i spominjanja, saki spomenik svoju besedu zna.*

*Ljudi mučec rožice postave, sveću važgu i mole
zi crikvi se zvona čuju, večeras žalobno kampanaju.
Lumini va svojen miru gore, plameni drhću
saki plamen za svoju dušu, saka suza za svoju tugu.*

*Nekemi su ovde nono, nona, otac ili mat
nekomu hćere i sini, sestra ili brat.
Saki od nas svoju zna, mislec moja j' tuga najveća.
Daž se po lumbrelah toči, tira suzi na oči
ovde su moji stari i dva brata mila,
lahka njin semi hrvacka zemljica bila.*

*Se ča za njih moremo učinit,
sveću važgat, za njih se pomolit
i nikada jih ne pozabit.*

LJUBAV KROZ PONEŠTRICU

LJUBAV KROZ PONEŠTRICU

*Otkako san do poneštri mogla prit
skroz nju mi se j' širon oprl svit.
Na prsti san se poprtila,
skroz nju san živet naučila.*

*Jutron me kroz škure sunce budilo
jugo me j' teplen dažjon močilo.
Cvat menduli slatko je dišal,
va mene divice žitak je pupal.*

*Pasevalo j' vrime, nisan više mića,
pod poneštrun vidin šesnoga mladića.
Šetal je puten kako da neč išće,
a on je na me hital črne oče.*

*Lipo je zgljedal, milo me je zval,
lipemi besedami su me je zmuštral.
Hodi dole divojčice, pobirat ćemo rožice.
Nisan promislela, potekle su nožice.*

*Smutil mi j' glavicu, polegal va travicu
prstami češljal plavu kosicu.
Tri bušiči su pali, smo se zavećali
ljubav ima moć, pred oltar rabi poć.*

*Pred oltar smo stali, pa se oženili
škure zakračunali, ljubave se pušćali.
Jutron poneštru opiran, od sriće kantan,
črljeni garaful va važu pozdravlja dan.*

JOŠ VAVIK VOLIN TE

*Volin te više od arije ku dišen,
više od mora i bisernih školjak
više od sunca toplini, volin te.
Kad zapren oče ko da ovde si,
a tebe ni ni traga, kade si, kade si,
kade da te najden, moja ljubavi?*

*Samo se sjećan tvojega zagrljaja,
tvoje toplini i tvoje blizini.
Kamo je nestalo to se?
Srce mi bati još vavik za te,
želin ti reć da volin te,
samo va sjećanju grlin te.*

*A tebe ni, jopet te ni,
ko lipo vrime nestal si.
Nad nami sami oblaki,
još samo kaplje vodene
na momu obrazu, ljubavi,
samo su suzi još slane...*

KAPITANOVA LJUBAV

*Samo ti spi, najdraža moja.
Zad zaprtih škur,
spod sanenih trepavic,
va san ću ti prit
pa te kušnut i obećat
da ću se prešno vrnut.*

*Ne budi jeloza,
more me j' zvalo,
moral san partit.
Spi, ljube moja, spi
i budi sigura,
ti prva ljubav si moja,
a more ljubav druga.*

*Ne budi jeloza
na more nemirno sinje.
Su ljubav svoju i viru
šaljen na galeba krilu,
da, ti si samo i jedina
vela ljubav moja...*

NA VRHU PALADI

*Na vrhu paladi,
kade bura hladi*

*teplo si me buševal,
mira mi nisi dal.*

*Od vele ljubavi srce je tuklo,
va zagrljaj tebe vuklo.*

*Voleli se ludi, mladi,
na vrhu naše paladi.*

NESTAJEN...

*Va teplo letnje jutro
gren put moje vali.
Teplina vodi nogi mi gladi,
srhi mi telon pasuju.*

*Va svoje njedra more me zove
uranjan, tonen, nestajen.
A ono me grli, miluje,
ko ljubavnik strasni, zimlje me.*

*Za dah se borin, kako da izronin,
zasen se moru predajen.
Va toj lipote nestajen,
lipe l' smrti, pomislin.*

*Dok se z moren ljubin,
ono nazad vraća me.
Ko da mi šapće umilno:
Još ne, mila, još ne...*

PIŠI MI...

*Piši mi
zi te sive tujini.
Da l' se još spametiš
na oni dani?
Leta pasuju,
nismo više mladi.
Su l' ti va vlaseh
kade ki sedi?*

*Briga nas pritišće,
žitak svoje išće.
Rekal si prit,
ma leta pasuju.
Tujina te j' zela,
ni te volja vela.*

*Piši dve besedi,
da mi bude lagje,
podelimo brigi.
Niš nan ne rabi,
snać ćemo se već.
Dečine fališ, to ti moren reć.*

**Pjesma je uglazbljena i pohranjena na CD prema ranijem tekstu „Pisma, Ivane moj...”.*

POD HRASTON

*Pod staren hraston buševal si me strasno,
ruka ti se j' plela oko moga tela.*

*Soki užitka tekli su kroz usta,
krv nan je kolala, srce ubrzala.*

*Stiskal si me uz sebe da budemo bliže,
ruka se j' spuščala se niže, i niže.*

*Srce tuče jako, pamet me ne sluša,
razbor pomalo popuščá, popuščá.*

*Hrastu kiti drhću, usta nan se išću,
savija se telo ko kiti va lišču.*

*Ljubav se rodila, mladost svoje učinila,
tebe san se dala, tvoja san postala.*

PROFUM LAVANDI

*Kad večeras prideš doma,
čekat ću te tepla i sanena.
A ti ćeš me željno kušnut,
uza se stisnut, ljubavi moja.*

*Dečina spe, kuća je tepla,
a ja željna tebe i tela tvoga.
Već te ni z mora tri miseca duga,
pasal si brodon na putovanja.*

*Prosula san po našen kušinu
cvetići lavandi plave,
da nan noć lipo zadiši
i da dugo, dugo traje...*

PRVI PUT

*Kušni me,
onako sramežljivo,
ko prvi put.*

*Reci mi
da želiš me žarko,
ko prvi put.*

*Reci,
da me voliš strasno,
ko prvi put.*

*Reci mi,
bit ćeš moja,
za zadnji put.*

REKAL SI MI

*Rekal si mi zdavni
ti si moja tajna, još niki ne zna
da te volin ja.
Tvoje su mi usta puno obećale,
bile su lažljive, samo su floćale.*

*Rekal si mi, divičice mala.
Žitka mi daj, to si obećala.
Mladost si zneveril, se na kvadru stavil,
smutil si glavicu, prevaril divicu.*

*Dušu san ti dala, telo mlado čisto,
a ti si mi rekal vavik ono isto.
Tvoje su mi usta puno obećala,
prevaril si me, aš san bila mlada.*

TI I JA...

*Ti i ja
va škurine skrivamo pogljedi,
točimo žuške suzi.*

*Ti i ja
va školjki zapiramo besedi,
postajemo tuji.*

*Ti i ja
usidreni va svoje korita,
tovimo žuške ribi.*

*Ti i ja
moru krademo zrnca soli,
a rana peče,
se više boli.*

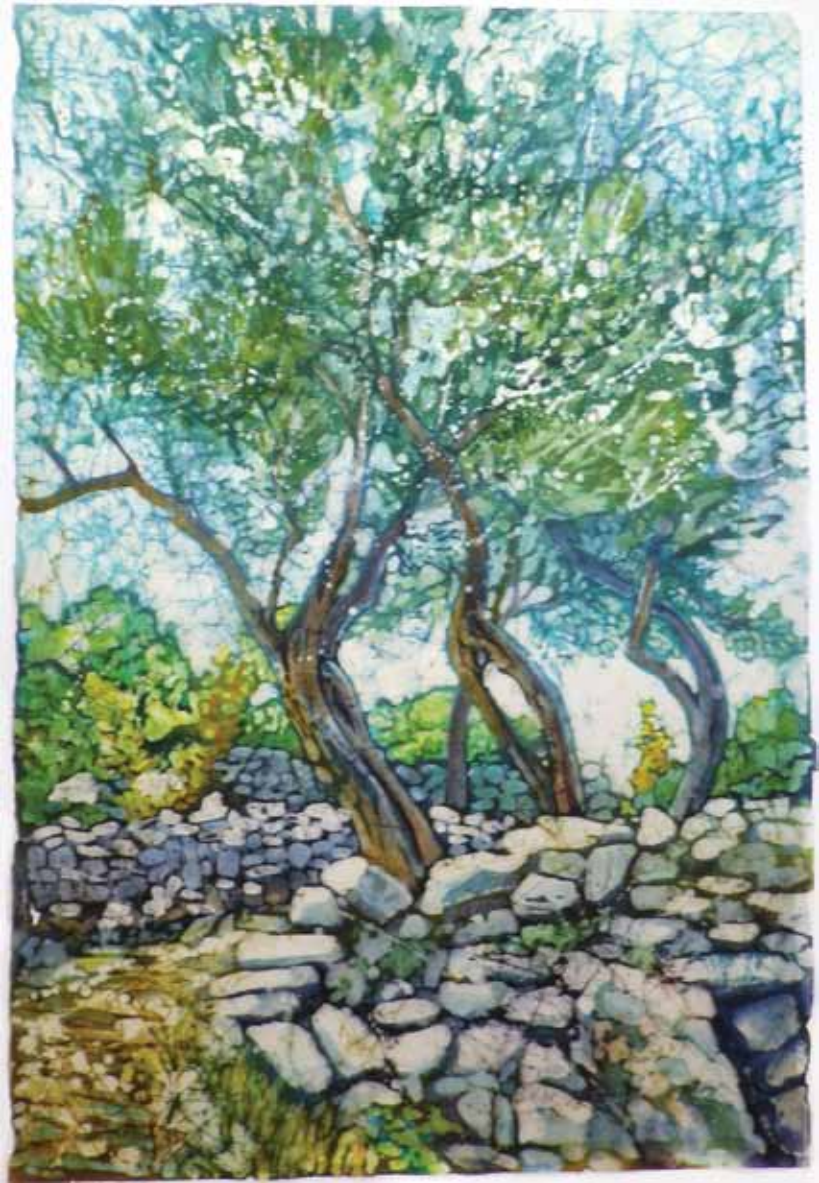
JE L' TO LJUBAV...

*Kada ga trefiš,
srce ti zadržće
pa jače zakuca
kad kraj tebe stane.*

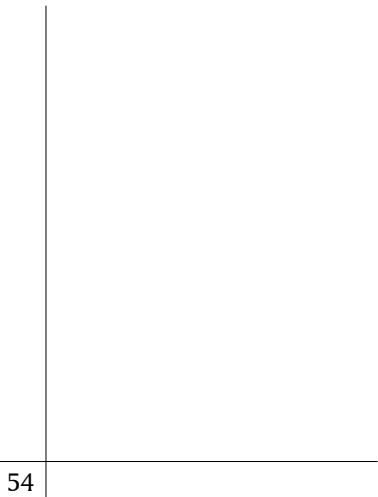
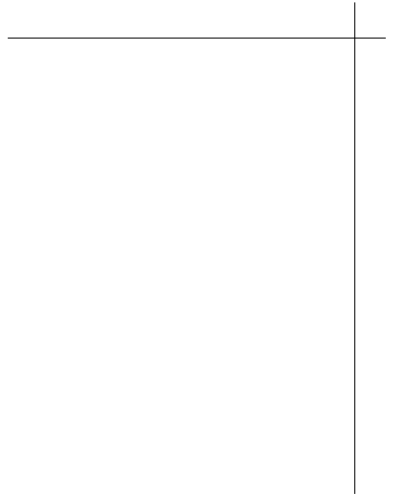
*Da l' ljubav to je,
kad ti va trbuhu
metuljići igraju
neki smešni tanci?*

*Ili je ljubav
totu negde hranjena,
ku niki ne vidi, a va mene
ti lipi topli nemir.*

*Ma, čini mi se
da to ljubav je...*

MASLINI VA TANCU...

MASLINI VA TANCU...

*Med sivemi gromačami,
na kusu siromašne zemlji,
stare svete driva stoje.
Raširile grani, stotini let broje,
kišun napojene, kapljun soli močene.
Sako leto rajaju uliki sočne
i ulje svoje zi toša nan toče.*

*I kada o njimi niki se ne skrbi,
kad staroga nona letami već ni,
tela svoje gobave i kiti široke
va nevere svijaju, vrimenu prkose.
Stoje one pozabljene va klancu,
po taktu muziki z vetra tancaju
va strasnen životnen tancu...*

POTOK

*Klopoće, klokoće, grgolja,
bistrun vodacun se igra.
Teče, ne zastaje, muštra,
osušeni listi zi njedar tira.*

*Leton hladi, zimun studeni,
burun furi, ledon se beli.
Nebon se plavi, suncen žuti,
proličen mi je najmileji*

*Vrbi va njen vlasi moče,
dažji va njega suzi toče.
Po dažju je bogat, leton siromah,
otimlje vodu zviru va gorah.*

*Teče, ne zastaje, brez kraja
žejnu dolinu napaja.
Kad se poli mora zmori,
ruki raskrili i more zagrli.*

BURA

Rado se prošečen do vrha paladi. Tamo me more najlipše pozdravi, a arija najlipše hladi. Bura je va zraku, se po čistoće diši. Oćutin te arije lipotu i obrnen se prama Velebitu. Preko goleh glavic od beloga škrljca, stišnjene od mraza, tresu se razgranjene kiti gloga i divoga šipka.

Onde se bura rodi, spod matere od vraga halje, pobegne, zalet zame i punun forcun hućec na more se rastegne. Začas se va pinu pretvori, forcun mu razori, zaplete, razgrne, mir mu utrne.

Val zericu zatečen, popušća. Dopade mu se, pa se ko mići ždrepčić propne i zjoguni. Bura ga kroti, pobeć želi, studenen zrakon šiba i vali prama Školju riva. Val se propinje, želi pobeć toj vratnjoj maletine, ma se ne more otet toj lipoj igrarije.

Bura se z moren kot mladićen igra, nikako da ferma, vlasu mu češlja, va njedra mu se hita. Vali put punte od Šila biže, a Šilo va vale skriveno ko niza od biseri okol divojčinoga vrata položena. Na vrh punti križić za spomen na oneh ki su se po ovakovoj jakoj bure tamo potopili. Lanterna črljenen okon žmiga za oneh ki su se tamo uputili.

Bura se to preskoči, nogi va more zamoči i slane kapi va njedreh na črljeni krovići od kućic rastoči. Kućice se jedna uz drugu stisnu, lese se propnu i vrisnu. Škure zaklepetaju, ma se ne daju. Ulika se zemlje prigiba i čuva grani da jih bura ne pokida. Kade ki čovik zada kantuna zagiba, digne ruku i put Velebita pogljeda.

Danas je vragu spod nog utekla, se j' dobro raspuhala, se zigrebla. Jutra će put Riki zaveslat, tamo se veselit, morda oženit, ma će za dva dana pomolat, prama Trstu otpuhat i tamo, od obisti zmorena, tretu dan će krepat.

Polu nas će fermat, do drugi put kad se z moren želi poigrat. Sa je vrazja ova bura.

*Tekst je objavljen va rubrike „Beseda” „Novoga lista”, četrtak, 11. aprilja, 2002. leta.

JUGO

*Val za valon,
teški škuri vali
jugo tira,
va steni se hita,
škulje zloka,
peščace rondula,
zmeša more do dna.*

*A more biži,
podmuklo rokče,
cvile cimi,
uz boki barki.*

*Paladu poleva,
skuca, bruntula,
balustradun praši,
čovika forcun straši.*

LOKARINI

*Zada gromače san se skrila, lokarini vabil,
usnice na se modi nameščal, fičketal.
Bura je puhala, dve zebi mi dala,
kita od hrasta lice mi j' zgrebla.*

*Gore na grote kumbatoru vrata oprte
baketice va tutulice, na hrastovoj kitice.
Pokrivan čepicu, aš se više puše,
vas san ozebal, usta mi se suše.*

*Okolo tići lete, na baketicu se ne lipe.
Danas nisan vele srići, šegaju se z namun tići.
Reć će mi sused Ivan da tići lovit ne znan,
a moj tić za vab, brez kanta, inkantan.*

*Pasuje vrime, se mi je zimeje,
čužen pod gromačun neki se smeje.
Sused Ivan se j' to špijal, se j' rugal,
pobral san si štrumenti i doma pasal.*

*Kad san prišal doma, otac mi je rekal:
Za lovit tići ne rabi puno srići.
Pozabil si doma vrićicu z proson
pa su ti tići pobegli pred noson.*

*Posvećeno momu bratu Josipu i njegoven pajdašu Koščecu.

DVE DIVOJČICE

*Na Malenice poli potoka
dve su se divojčice igrale.
Jedna drobna ko šparožica tanka,
druga okrugla, smešna, natepena.*

*Dok je va potoku studena vodica tekla,
jedna je va njen nožice močila.
Druga ju je žalosno gljedala,
aš ju mat ni blizu vodi pušćala.*

*Zada staroga malina j' bil oreh stari,
na drvenoj zibalke smo se zibale
i lipo po domaću kantat umele,
lipo se igrale, slagale i volele.*

*Pasalo j' vrime, danas smo ženi
ja iman dvoje dece, a ona tri sini.
O onemi danami i njimi pripovedamo,
tako se z ljubavun sega spametimo.*

**Posvećeno mojoj dragoj Dajnice...*

ROŽICE MOJA

Arija diši slatken mirison meda zi rascvetaneh kit črešnje i cibora. Mendula zgobljena od puno let zadnje latice svojeh cveti hita, a one, teplen vetron nošene, padaju na zelenu travicu, na modre glavice fijolic i dišećeh fratrići. Proliće je va zraku, lete čelice i kantaju tičice. Sunce ozgora teplinu šalje, i ono želi da se procvate i zazeleni. A mlade srdašca mladići i divojak za zibranice srca svoga veselo bate.

Va ovo vrime cvatu rumanije, lucmarin svojemi plavemi cvetići gljeda va beli zvončići od jurjic, ke čekaju da se va divojkino bokašce upletu. Kitice mažurani i levandi nute svoje kitice da jih pokidaš i staviš na prsa divojčice, va boro med belinu, da se lipo zadiši. Va kantunu lešice garaful se črljeni, a nad njen šipak rozi, rumeni, i tako lipo diši. Jorgovan još sanen cveton va pupu, kad se zbudi, zadišat će ko najlipši profumi. I bašelak se j' svojega cveta zasramil pred njen.

Na obale su palmi sukle zimski kapoti, šire svoje štimane kiti. Maćuhice laticami od veluda mašu, a tulipani va seh koloreh mame da pogljedamo baš va njih. Maljahni grmići plaveh nezaboravki i margaretice trepću svojemi glavicami ko da nas pozdravljaju.

Lipota i kolori rožic ne moru se ničen merit. Uz malo besed ke je mladić negda rekal svojoj divojke: „Rožice moja” i pozdravil „Bog rožice”, tuliko je toga lipoga i teploga zi srca zrekal, kulika je nje-gova ljubav, a ona bi mu oprla vrata srca svoga.

SMOKVA

*Va sred vrta stoji ona
ko starica neka, siva stara smokva.
Kiti širi ko kvrgavi prsti
gobavo njoj telo, stotinu let nosi.*

*Zimun žalosna, brez pupa i lista,
burun se bori, jugo ju zmoči.
Koreni napaja, proličen prolista,
leton ju sunce forcun natoči.*

*Lipi plod nan daje, raja smokvi sočne,
črne ili bele i od meda slaje.
Leto za leton ko ura točne
drivo staro se od sebe daje.*

*Saki ju gušton zi stabla otkida,
ona se još više zemlje prigiba.
Stara mat ju suši, sto puti obrne,
celu zimu redon deli nonu i dečine.*

STARI TRS

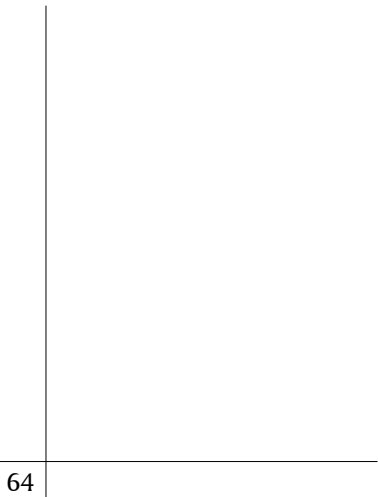
*Poli gromače pozabljen,
stari trs vas zgobljen
opire se vrimenu i vetru,
dažju krade zadnju kaplju.*

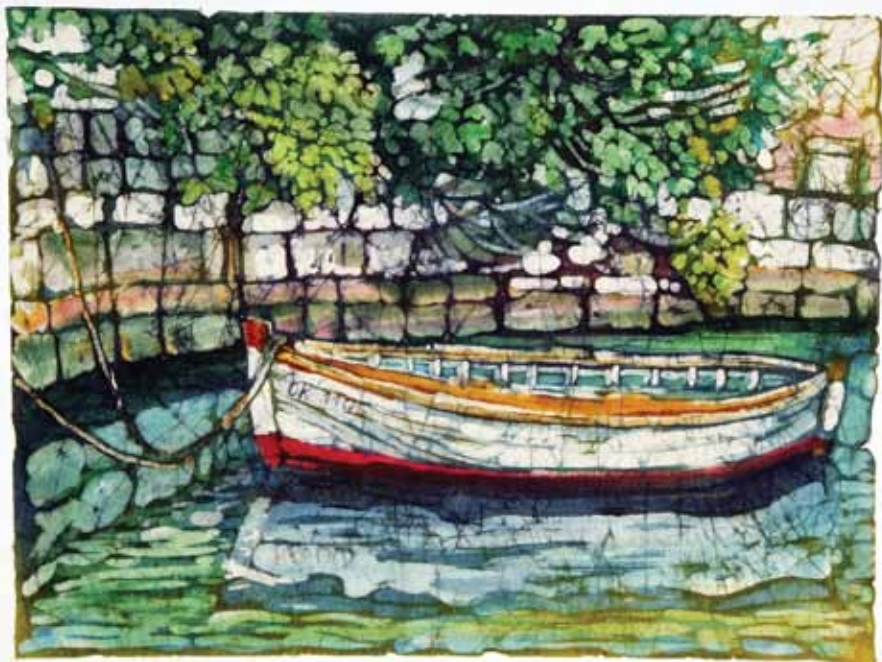
*Sam samcat ko starac,
mizeran ko hlapac,
nima forcu ni volju,
brati mu se zelene va polju.*

*Negda mlad, zelen,
črnemi grozdami okičen.
Štiman, orezan, okapan,
va jesene pobiran.
Krv su mu zisasali,
grozje zmastili,
vino udelali,
o Martinje otakali.*

*Kad se j' rajalo, krstilo,
ženilo i kantalo,
se fešti slavilo,
vinon se j' nazdravljalo.*

*Ni više onoga
ki je trs okapal.
Sam, samcat ko starac,
trs je umiral.*

NAŠI STARI

NAŠI STARI

Z mora slani zrak diši. Nevera je na vratah od Klimna, va portu se ziblju barki. Nad Solinami strel zablisiče, spoji se škuremi vali. More se zgusne i kot da ga zaboli, još više počrni.

Okol mene gusta, tepla arija zatrepće. Teške kapi moče mi lum-brelu. Pogljedan, mesto moderneh barak negda su se ovde drveni kajići zibali, a ribarski brodi svoji široki boki počivali. Va portu su se ranen jutron ribari dozivali, teške kaseti rib smržnjenemi rukami prehićevali. Teški, mokri konopi i mreže slagali i raskinjene za po-krpat odvajali.

Još jedno delo nisu finili, već su na drugo misleli. Kako rib dosti nalovit, lačne usta od puno dečini nahranit. Neč prodat, za kuću popraviti, malo va buštu za črni dani spraviti.

Čekale su jih brižne ženi, kot da vavik žale va črnemi berhani. S kablíčen na oprte bi višak sardeli va gornji kraji i Grižane ili Kame-njak nosile, „Ribi, ribi!” - zijale, prodavale ili za šenicu i hrmentun menjale.

Dok su stare noni drobnu dečinu čuvale, topli kruh spod čreplje pekle, ribarice su puten kantale, malo otepale i smehon na mizeriju pozabile. Va kasiću bi se cukaron vrnule, za svoji mići tići ga hranile. Va ten kvadriću, slaju od cukara, čuvale su puno ljubavi za onih ki su jih doma strpno čekali.

Vrnjevale su se z motikun zi zemlje, potne i srične ča neč za jist nose, strpne va njihoven trudu i brige. Naše dobre matere.

Želele su da jih ona tvrda od žulji ruki njihovoga čovika, kad doma dojdú, skrivečki pogladi. Dok bi se na jugu sušila mokra vešta i vonjala po ribarije, trepetala je lojanica na komodinu i pod belen lancunon skrivala njihove igrarije.

Drugi su dan muži na paladice mreže krpali, uz žmulj vina i briš-kulu počakulali. Predvečer razgrćuć vali, znova bi na more odveslali.

Strel nebon zabliska, na punte od Vrbnika jih vidin, mi se učini.
Zastrašin se one škurini. Valjda te se na vrime va porat vrnut, da će
jugo pomolat. Kuliko su puti na more pasali, svetomu se Mikule za-
većali i znova na ribi odhajali.

Zapren lumbrelu, zaklonin se pod murvicu. Oćutin daž na vlasa-
mi, pušćan da me moči. Baš želin oćutit, kako je onda bilo njimi,
našemi staremi.

KRPENJAČA

*Poli potoka zada malenice, na zelenoj travice,
mularija nataču staru krpenjaču.
Dva kamika gore, dva na drugoj bande
seh skupa šest, dve „ekipi” bajne.*

*Solarić, Lukarić, Dido, brati Rino i Milić,
na goleh Vlatko i Stojčić, ki j' žvelteji mladić.
Dodaj, rini, zapiči, zijaju mladići.
Fermaj, blokiraj, levačun gol zapiči.*

*Koleno ziderano, stomanja potna,
goli ko blata do poluvrimena.
Brez suca, brez penali, ko ljuti rivali
tekli, skakali, padali, va goli zabijali.*

*Krpenjača trpi si ti šusi grubi,
strpet će, pati dok ne zidu krpi.
Najedanput skoči, fermat se ne more,
odbije na kamiku, fini va potoku.*

*Fermat su rabili, doma jadni pasali,
molili mater da znova krpenjaču napravi.
Ovi mladići gore nabrajani, negda igrači pravi,
gljedaju danas nogomet zi počasne tribini.*

*Napisano va spomen na naši vrli nogometaši uz 90 godina NK „Crikvenica”.

KUMPANJO MOJ

*Zami sobun zrnca spomena zi morskoga žala
i nizu perlic spominjana zi bisernih školjki.
Prospi jih po zelenoj ravnice tujini,
kamo su te puti žitka poslali.*

*Neka te spomen na naše lipе zore, plavo more,
spamete na stare ljubavi i kumpanije.
Kad ti je najteže, zaklopi oče i snivaj,
ćutit ćeš miris mora i teploga sunca sjaj.*

*Kumpanjo, znaj, da čeka te topli zagrljaj.
Crkvenica za te diše, va srcu ti kanat piše.
Nikad ne pozabi da se vrimenon gre,
ostaje lipi spomen ki ti niki zet ne sme.*

*Starimo, kumpanjo moj, dani prešno gredu
ne dozvoli žalost va tvomu pogledu.
Ono ča j' va duše niki ti ne sme zet,
va nami će ostat i kad se mora umret.*

Ne pozabi stari kraj, kumpanjo moj.

**Posvećeno semi našemi ki su va tujinu pasali...*

NEZNANEMI

*Tiho nek zašumi
blagi vetrič z mora,
kroz kiti stoljetnoga bora.
Mir i spokoj dušami,
zadnji ležaj kostami.*

*Uklesano na kosturnicu nepoznatemi žrtvami rata.

NONO

Trefimo se saki dan na isten mestu, ko da smo se dogovorili. On zagljedan va more, kroz kiti starih bori. Ne znan ki je od njih stareji. Pozdravimo se po starinski. On mene: „Bog, Rožice!”, a ja njemu: „Bog, dobri moj nono.”

Kada ga pitan kako je, retko se potuži. Reče mi da ga vid ostavlja, a kako i ne bi, kad mu mrenu vidin va očami. Va kade ken kantuniću oka, iskrica zaiskri od odraza sunčanoga traka, plavetnila neba, galeba va letu. Tuži mi se da ga bole kosti, a kako i neće, kad mu jih kroz mizernu raskinjenu jaketu bura hladi. Kad se va njih zavuče, zavija, huče, snagu mu razbija.

Na glave mu stara kapa, malo nagorena, zi nekoga staroga vrimena, za uspomenu ostavljena.

Pitan ga: „Nono, kuliko let imate?”, a on žalosno uzdahne i reče: „Rojen san va mukah 1905., va najboljih letah bil 1939.” Teh dobreh let je va njemu bilo puno lipoti, veselja, bil je šestan, vas štiman. Puno ga je oč gljedalo, s njim se naslikevalo. Lipemi se j' zubami smel i divojki merkal.

Danas su mu na usteh ko neki lanci, ne gredu mu baš van besedi. Neka muka ga pritišće, čini se da o njemu niki ne skrbi, da gubi volju, da mu odbrojava vrime.

Vidin mu neku žalost v očeh, teškoću na plećah. Ja pasujen, nono stoji zagljedan va more, pozdravin ga i nekako se zasramin.

Bit će mi grdo kad ga ne buden trefila ponovo totu. Znat ću da je Nono nekamo pasal va huj vrimena. Ste l' ga morda i vi trefili? Stoji tamo zada plaži poli funtane, zagljedan va more.

OSTALI SU SIROČIĆI...

Va mićen ribarsken mestu, va mizernoj težačkoj familje, živeli su nono, nona, otac i mat i četvero drobne dečice. Mat je bila boležljiva, pa se j' neboga mlada na oni svit otpravila. Otac je po cell dan delal, večer bi va vinu utjehu našal i va nedobu doma utrujen prišal. Deca su ga malo videli, on je zdana va dan sahnul i za par let šal za materun.

Nono i nona dečinun su sami ostali, i sami već bolni i stari, ma su se od sebe dali da bi jih zgojili. Nono bi va staren pokrpanen trlišu, glavu pokrill ćepicun, motiku na rame stavil i va polje šal. Sprignjen pod bremenon let, teško je vukal nogi po kamenen putu. Čekali su ga onde zdavni posajeni trsi i gromača naslagana ko da grunat brani.

Nona je va kuće z dečinun ostajala, staričica drobna još žilava i žvelta. Va njejeh očeh tepla ljubav za mićeh vavik hranjena. Njeje ruki nagrišpane od arije poškurele, ma teple, tako teple. Se su po kuće delale, još za škura oganj bi snetile, da decu tepla kuhinja dočeka se zbude. Sakoga je po glavice pogladila, bratu vlasi prstami počesljala, a sestrican kosicu uplela. Najmlaju sestricu bi su zbuševala, da su njoj se obraščići črljeneli ko miće jabukvi. Va friško, tek namuženo mliko, i kvadrić cukara bi klala, da njin telašca osnaži i još topli tek spečeni kruh nadrobila. Više j' put i sama brez kruha ostala.

Škornjice bi za brata ziluštrala, hlače mu okrpala, stomanjicu sapunon oprala, da j' po čistoće dišala i va školu ga otpravila. Sestricami bi klajdice od šaroga fruštanja zašila, mićemi fijokami na žepiću okitila. Zimun bi vunene kalcetice kožun podšila, a leton papuče od intimi poplaton od gumi. Na škamljice bi jih okol sebe posela, kantat jih „Se tičice zi gore” i molit učila. Skrbela se j' za njih, a va srcu tugovala, dok bi miće nožice cel dan za njun kljepale.

Kad bi se nonić zi polja vrnul, opral bi one svoje trde vele ručini pune žulji. Pogljedal bi svoji vnučići i podelil njin menduli, nonun bi se pogljedal, a va očeh su zaiskrile suzi i jednen dahon bi uzdahnuli. Juhu od kompira bi pojili, ma je tako fina bila ko da je pirna. Jili su vavik ča bi imeli, ča su va polju posadili, a kad bi dečica zaspali, zagrlil bi nono nonu, pogljedal bi ju očami punemi hvali i ljubavi, va kamaru šal i tešken snon zaspal. I tako z dana va dan.

Dečina su zrasla, nono i nona su jušto tuliko živeli da su jih na nogi postavili, a onda jedan za drugen na oni svit pasali. Deca su se na se strani rasula, za svojemi životnemi puti pasala. Obajdu njin sako leto grobi i važgu kandelu, a kuća sama, zaprta, žalosna pod staren nonićeven orehon stoji.

STARI PORAT

Crkvenica još sanena spi mirnen snon težaki i ribari, stisle se kuće uz obalu, jedna uz drugu zagrljene, ko da brane crkveniški porat. Samo črniki uz obalu stražare ko va gvardije, nekuliko lačneh mašak duduri uz bitvi i konopi, čekajuć da se ribari vrnu va porat zasakanun ribun i da njin ki riblji drobi hiti. Nekuliko galebi va široken luku nadleće škuro more va bonace zaspalo, samo mići mihurići od morske pini vožu se uz boki barak, čineć beli venčiči. Grakću galebi zovuć dan da se zbudi i sunce ukaže nad staren porton.

Cimi omotane okol mrgilji čvrsto drže vezanu braceru, široku i jaku, pa se mići kajići, guci i pasari čine tako nejaki, vezani kono-pon za aneli, čvrsto armižani. Vezane i vesla štropon za škermi, spuščene do pajoli, a timuni se vožu kako more dela, ko va jednen taktu. Kalali su naši stari surgiti med kamiki na morsken dnu, a barka do barki ankorane čekaju. Neke su uz rivu na paranak dignjene, čekaju da jih gospodari obač pridu, da jih ostružu i popituruju, okrpaju naslagane mreže uz paladicu, da sprave već osušene na drvene lantini obešene. Na vrhu paladi vezan stari trabakul na dva jarbola za jadra. Bačvi i nakrcana roba ceradami pokrite, čekajuć da dan se zbudi, da jih skrcaju ljudi i na karićami otpeljaju kamo rabi.

A ranen jutron kad sunce se digne, oživeje porat, počne sagdanje delo našeh ljudi. Pristaju ribarski brodi vrnjevajuć se zi Glavini ili Bakarskoga zaliva, zasakali su noćaska sardeli i saragi, ako j' Bog dal i tuni, ljeskaju njin se trbuhi, va smrtnen grču koč se ribi. Naslagane mreže na krme brodi, naslagane kašete i teški mokri konopi. Mokri, smržnjeni, utrujeni, ali kuntenti ribari preše da čin preja teret skrcaju. Da na peškarije ribu prodaju i va fabriku veli del na preradu pošalju. Ribarice va portu svoji mašteli prontuju,

ponest će jih put Grižan i Bribira, da jih prodaju. Ljudi se više, vonja porat po friškoj ribe i umidance, ominaju se maški, da i one neč za se ćapaju. Mlaji deški ki se tek uče oprat te kuverti vodun i bruškinon. Stareji te o ulovu ćakulat, malo beštimat, bevandu popit, svoji arti od ribarije pobrat i kuntenti španjulet zaćikat, pa se doma poč oprat i malo odmorit, a jutra znova još preja škura na more partit. Tako zi dana va dan, stoletnje delo našeh stareh. Ostavli su se oni zemlje i kamika, obrnuli se moru, da mu zi njedar ribi sakaju, da familje prehranjuju, da i po celen svitu drugeh uče i poznati po ribarije postaju. Porat je bil žila kucavica našeh životi, najdraža šetnica našeh prveh koraki, našeh prveh ljubavi, porat naše mladosti.

Nestajali su pomalo ribari i njihovi brodi, zamrla je ona živost ranen jutron kad su graktali galebi nad porton budeć ranen jutron Crkvenicu, čekajuć ribari. Šeću se sad pravnuki našeh ribari, a nonići njin z nostalgijun prave o tomu. Na ribari i njihov teški život spominje samo kip ribara va portu, a stoljetna stara gobava smokva zi kamika zirasla išće neko novo mesto pod suncen, da nas svojn postojanjen podsjeti na naš stari crkveniški porat.

TRPLJENJE

*Potrpi, nona, tu mizeriju,
ti trdi žulji potrpi,
nono moj.
Gromača stoji,
zet ju neče niki.
Ne pati se više,
počini utrujene kosti.*

*Trs ki si posadil
još totu stoji,
grozje daje, vino cedi.
Popij, nono, još ku bukaletu,
još malo užij.
Starost ti je teška,
znan, se te boli.*

*Nona, topli kruh zamesi,
ko negda da zadiši.
Potrpi nona, potrpi, i nas već boli.
Ma, kad vidin vas,
starčići moji,
zdržali ste puno
trpljenju brez konca.
Imajte još zeru volje,
na onen svitu bit će bolje.*

ZRNO SOLI...

Poč ranen jutron va piškariju, trefit domačeh ljudi, čut oni žamor, kakovu novitadu i okol kaset friškeh rib se rivat, pravi je gušt. Veli sardeli, plavičiči, vinčoli ili kakove bele ribi, pišmolji, oslič, mrkači ili ligni mute žvelte ribarice. Ti se već unaprvo veseliš obedu: blitve na lešo, friganemi sardelami, bruditu palentun, rižotu od ligni, a ako j' tuni, složenoj va pomidoru na umido.

Trefin poznatoga Crkveničana i zastanemo na čas, pitajuć se kamo j' ki nameril. „Gren kupit vinčoli za solit.” - usput će on. „Kupil san čera četire kila greze soli i ne moren se prečudit da j' tako jeftino, četrnajst kun, a od ove skupoće ne moreš prit na se da je neč još opće jeftino.” Na to je još dodal kako j' sol negda bila skupa i kako je teško bilo doć do nje. Moja je nona va šumice znad Lončari hodila poli teti Ursi i Kati kuhat more. Prnesle bi va brente mora, ranen jutron još za škura važgale oganj od suhor, kuhale malo-pomalo, strpno, črljene, opaljene od žeravice. Osmuđene od dima, čekale su da se na dnu kotla zabeli trun soli. Hodile su ranun zorun put Mrkoplja, Delnic i Liki, samo njimi znanemi kozjemi putami. Na oprte su nosile staru robičinu, postoli, kus sira, fetu kruha i malo vodi za utažit žeju. Malo puten počivajuć i kantajuć, prišle bi do prvih kuć.

Domaći bi jih već čekali kuhanen kompirom va linu i kravljen mlikon. Slini bi njin napunile usta, bile su lačne i utrujene od puta. Doma jih je čekalo puno lačnih ust. Za zeru soli dobile bi hrmentuna, šenice. Ni njin bilo lahko, ma mizerija i lačne dečje usta, saki put znova potreba jih je natirala na isto delo.

Spomenen se kuliko je truda uloženo va ti trun soli. Tokon celoga žitka ona nas prati. Va blagoslovljenoj vode prven sakramenton kršćenja, va crikve nas pop blagoslovi i poškropi, sveće o Svećnice, hranu o Uskrsu, verice na ženidbe, grunat i vino, bolnoga i umirućega i zadnju grudu zemlje za pokojnen.

Sol je va potu težaka na polju, va sagdanjen kruhu, va slanoj ribe i maneštre, va suze dečjega plača, teče va našoj krve brez prestanka. Beli se osušena na mrežah i cimah i ribarskeh brodi. Ko mići kristalići bliska se na oštreh stenah burun nošenoga mora. Sol va hrane paše, na rane peče. Njeja je vrednost nemerljiva, bila ona skupa ko negda ili jeftina ko danas - vredneja je od zlata.

IVANE MOJ!

Piši mi zi te sive tujini, Ivane moj. Leta pasuju, nismo više mladi.

Su l' ti va vlaseh kade ki sedi? Deca su narasla, sin ti puno sliči, hćer više muči, ni od veleh riči. Rekal si prit, ma leta pasuju, tujina te j' zela, ni te volja vela.

Navadila san se bit i brez ljubavi, piši bar besedu, dečinu pozdravi...

Tvoja Marija

**Ovakove su pisma pisale naše ženi va tujinu, kamo su njihovi najdraži pasali trbuhon za kruhon, vjerno jih čekajuć i skrbeć se za familju...*

ZAPISANO VA SRCU

FIJOLICE MOJA...

*Fijolica, cvetić mići, plavi,
prva va umejku proliće najavi.
Svojun lipotun nas mami,
svojen profumon omami.
Spod hrastića va travice
sramežljivo skriva lišce.*

*Va okašcu moje vnučice
vidin te plave fjiolice.
Kad naberen bokašce,
jedno za te jedno, za mene,
a one tako lipo zadiše,
profumon njeje ricaste kosice.*

*Pogljedaj va me, mića moja,
da vidin kolori toga cvetića.
Da me pogljedaš kako ti znaš,
i rečeš: Nonice, volin te ja!
A ja ću sritna i vesela bit,
fjiolice moja, tebe ću zvat.*

MOJEMU VNUKU

*Kada te pogljedan, srce mi poskoči
pitaju me milo tvoje plave oči:
Nonice draga, još samo jedanput
povedi mi štoriju, pa ću ti usnut.*

*Dok mu gladin vlasi, zlaton gredu prsti
istu san štoriju povedela sto puti.
Zlato moje malo, spi ti mene, spi,
jutra ćemo skupa uz more šetati.*

*Ti si moja srića, ti si mene se
otkad si se rodil, živěn za tebe.
Ljubavi za vnuki merit se ne moru,
ni teško ni zmislet štorijicu novu.*

*Posvećeno momu vnuku Lovru za četrti rojendan.

CRKVENICE MOJA...

*Kada je Bog delil lipotu,
rasul je perlice po tvojem portu.
Poli paladi vele, barčice miče i vele,
Va beleh jadrach zagrnjene.
more jih ziblje, okrilje nuti
va svojeh njedrah zagrljene.*

*Dve crikvi lipe i naše kali,
kućice bele, portići, vali
i rožice dišeće spod palmi.
Zelene se cipresi va parkeh,
najlipši kolorani litrat
ča priroda ti more dat.*

*Va tebe san prvi korak učinila,
prvo ČA rekla, va školi hodila,
va dve crikvi Boga molila ,
va tebe san se namurala.
Crkvenice moja, volin te
na oven svitu najviše.*

KRPENA PUPA

Tiha i mirna zimska noć zasula je umejki, kiti ancipresa, palmi na obale, krovi kuć, mehken prhken snegon. Čuje se samo šuškanje pahuljic, kroz škuri probija se žuto žmigavo svetlo petrolejki, a na staklu bela čipka od mrzloga leda. Zima je ovo leto tako jaka, da se j' i voda va Potoku smrzla. Nad zaspalen moren ko vata mehka maglica čini sliku za se, tako čudesnu i lipu. Na vedren nebu zvezdice blišće, šaljuć lipi pozdravi i mir na ovu Badnju večer.

Va tepline kuhinje familja na kupu. Nona prekrizila ruki, moli krunicu sedeć na kantride uz šparhet, a nono sedi na bančiću zada vrat, pomalo kimajuć, pošpija tu i tamo va miće ditešce zaspalo va kolke. Mat se mota po kuće, na mićen stoliću va kutu mesi testo za orehnjaču, već je na šparhet stavila kuhat posnu hranu - bakalar, fažol i kompir na lešo. Kako je užanca, jist će se posna badnja večera, preja nego se otprave na polnoćicu. Sestrice se ominaju okol matere, prašne od bele muki i hrstaju orehi i smokvi ke njen je dala da se oslade.

Otac i stareji brat su još zapolne šli va umejak po šmrkvicu, zibrali su najlipšu, pa će ju na panjić nastaviti i va kuću prnest. Očeva jaketa mokra od snega, ruki zmržnjene od studene arije, a bratove bragešice do kolen blatne. Zadišala je arija po smole kad su božićnjak nutar pribranali, a sestrice su ručicama pljaskat počele. Od veselja su skakutale i ručicama donašale bomboni od zlatuna va tri kolori opiturane, srebron za roli opiturani orehi i šiški i mići kolačići pa jih na kiti obeševale. Ono malo bućic ke je teta z Merik poslala imele su posebno zibrano mesto na kitah, pa su se luštrale ko cukarane balice. Kako su veseli bili si kad je drvce okićeno bilo, a mat je zakantala „U to vrime godišća”. Na koncu su si skupa jaslice svetun familjun, Isusićen i mudracami složili, ovčice i pastiri na mah lipo položili i guštali.

Zi šparheta je zadišel topli kruh, a mat je belen tavijolon stol pokrila i večeru prontala. Najprvo su se pomolili, za ten slatko hranu pojili i lipo obučeni na polnoćicu pasali. Škripel je sneg pod nogami, hodeć put crikvi svetla zi felara kazali su njin put. Potle maše si su si čestitali rojenje Isusovo i zakantali tako lipo „Narodi nan se kralj nebeski”, a noseć blagoslov i veselje, ljudi su put kuć pasali.

Va kuće jih je dočekala tepla tek pečena orehnjača, svetlo ognja zi peće. Nona je lipen oštikanen tavijolon stol pokrila, na njega pijatić šenicun i va sredine belun vošćenicun, pijat slašćicami, zdelicu jabuk i naranač. Si su se zagrlili, Božić si čestiali, a dečina su pod borić pogljedali da l' su totu regali. Za sestrice je mat krpene pupi zašila, va lipe šare veštice jih obukla. Za mićega brata opleteni kapotić, a za najstarejega novi postoli, aš je pre-rasal stari.

Kako su se dečina veselila temi skromnemi darami. One pupi su bile najlipši dar, a veselju ni bilo kraja za novi postoli od brata. Dok je toplina zi kuće otapala zmržnjene ledene slici na stakleh poneštar, tišina vedre zimske noće ćutila se va saken kantunu okol kuće. Dečica su se polešto spat spravila, sestrice su svoje krpene pupi zagrlile, sritne kako da su najskuplje na svitu dobile. Stareji su se isto va svoje kamare povukli, a va kuhinje je ostal stari mačak na podu poli šparheta. Arija je po jelovine, slatken mirison jabukvic i naranač zadišala, mirna božićna noć je nad krovami Crkvenice, nad Potokon, Kotoron i moren carevala.

Spomenimo se kako smo negda skromno živeli, z malen kurententi bili, sitnicami se veselili, puno mira i dobroti va sebe ćutili. Zaželimo si oveh dani srićan i blagoslovljen Božić, na dobro nan Mlado leto došlo, budimo bolji, jedan drugomu bliži. Podelimo ljubav z bližnjemi, sritno nan semi.

MOJA MAT

*Moja je mat teple ruki imela,
ko sunce kad grije ona se j' smela.
Plaven me okon milo gljedala,
zvala glason slajen od meda.*

*Va tepline njejega krila
vavik san srićna bila.
Kosicu mi je češljala,
nježnun ruku me gladila.*

*Skrbna va svojoj brige,
za me je živela.
Na nogi me postavila,
dobro mi želela.*

*Moja je mat rano pasala,
na oni svit se opravila.
Teplina njegeh mehkeh ruk
najviše mi je va žitku falela.*

**Posvećeno mojoj dobroj matere Dragice.*

VETAR MI ŠAPĆE

*Vetar mi šapće
skrozi kiti staroga ancipresa
na grobu moje matere.*

*Nje već zdavni ni,
ostavila me j' još ko dite,
pasala j' va nepovrat,
moja mila mat.*

*Nismo se naužile
nit ona mene, niti ja nje
zato mi se učini
da me zove, milo me zove.*

*Saki put kad priden
obać njeji grob
grlica mi pride.*

*Zamišljan da j' to ona,
da me j' videt prišla,
a vetar mi šapće, milo zove
glason moje matere.*

TIHA NOĆ

Visoko gore znad Potoka, stari Kotor skroz mrzlu ariju budnemi očami očinski gljeda na usnuli krovi Crkvenice. Samo osvetljene poneštri kažu da crkveniški puk va svojeh tepleh kućah bdi. Čekaju i slave rojenje mićega čovikovoga Spasitelja. Slave radost Božića. Na kupu su familje, okićene jelvice, šenica se zeleni, složene su jaslice. Diše slaščice.

Osvetljeni zvonik Vele crikvi i kula Kaštela ogljedaju se va škuroj studenoj vode Potoka, a on utrujen od dugoga puta zi gornjih kraji čestitki nan nosi, pod moston modrun se dubinun mora sastaje. Zvona milo kampanaju, na polnoćku zovu, a narod va lipah veštah preši da k maše ne zakasni.

Na jednoj bande Podvorska spi, a more va Lučice ziblje od barak široki boki. Blaženen dečjen snon snivaju našeh ribari vnuki. Svetla va Selceh blišće, crikvun Svete Katarine se diče. I Novi nan svetlemi sinjali pozdravi šalje. Na drugoj bande stari Petak kadeken budnen okon sveti, ki god je mogal, već je k maše pasal. I zvona Svetoga Antona ozvanjaju, tamo narod z druge bandi Crkvenice gre. Zvezdice na nebu kolo igraju nad Sveten Jakovon i Svetun Jelenun.

Nočas će se saki od nas va svojoj molitve pred jaslicami Novorojenomu poklonit, za mir va svitu i familjah, za strpljenje va mizerije i ozdravljenje bolneh pomolit i za kruh naš sagdanji zahvalit. Va ovu noć, va ovu tihu blaženu noć, čovik rabi bit tako blizak čoviku. Neka ti oćut ča dulje bude hranjen va našen srcu, neka novorojeno dite napuni ljubavun naši životi, neka nas uputi praven korakon ususret ovomu svetomu blagdanu i novomu letu.

OD OCA ČEPICA

*Otac je moj veli delavac bil,
od jutra ranoga va stolariju je prešil.
Zlatne i vredne ruki je imel,
od drva je sakakove stvari
lipo načinit umel.*

*Kredencu novu, novi pikabit,
nonu kolo za mići karić,
none kopanjicu za kruh mesit,
matere dasku za robu prat,
sestrice kolku za pupu, bratu vozić.*

*Prašan od praha drv ke j' pilil
potne košulje i čepice vavik je bil,
obesil bi trliš i čepicu zad vrat na kljin,
za velu mašu svetun nedeljun
obukal se va lipu veštu,
jušto ko pravi, šesni gospodin.*

DOTA MOJEMI VNUKAMI

*Hčer mi je podarila troji vnuki,
najveće veselje života moga.
Jednoga vnuka, dve vnučice lipe,
dve plavoga oka i jedne črnoga.*

*Kako san sritna kad me obajdu,
kad kuća j' puna veseloga smeha.
Kada me grle i nježno kušuju,
a srce mi velo do samoga neba.*

*Kad seden sama, ja versi navrezan,
da neč za namun za njih ostane,
da spamete se svoje noni.
Kad versi pišen, dotu njen šijen...*

RUKI MOJE MATERE

*Njeje vredne ruki od arije i dela poškurele
se su po kuće delale.*

*Još za škura oganj bi snatile, se ziluštrale,
te mile ruki moje matere.*

*Kosicu bi mi uplitale, fijočić vezale
glavicu gladile, blagoslov mi davale.*

*Stomanjice bi oprala, pokrpala, vrt redila
domaći mehki kruh spekla.*

*Već bi do večera teške nogi vukla,
ma trpela i mučala, ni se tužila.*

I tako zi dana va dan.

*Rano je pasala moja mat
va rajske dveri, šla je spat.*

*Bila san još dite miće,
ni suzami ko miće siročče
ju nisan mogla nazad prizvat.*

*Strpna va njejen trudu i brige,
puna ljubavi prama mužu i dečine.*

*Njeje ruki ogrubele,
ma kad bi te pogladile, teple, tako teple.*

Ruki naše dobre matere.

REGALI OD MORA

*Jutros je more na žal
ostavilo koralj ko regal,
na valu mehkomu algu zeleno,
okruglo i belo peščace
i šare, drobne školjkice
složilo va miće bokašce.*

*A žal se moren grli,
vali mu nježno gladi,
na svoj mu način vrne
ko da srce mu za regal opre.
Ta j' ljubav već štorija stara,
da i more nježno voli žal.*

*Samo stopi va pesku
nekoga ki žalon šeće
odalo je njihovu tajnu,
ma nikomu povedet neće.
Mladić će ukrast črljeni koralj
svojoj ljubave dat ko regal.*

*A ona će mu bušičen vrnut,
ni more ni žal neće zamerit.
A more se siguro za to
neće najadit.*

MOLITVA

*Na obale poli mora
kade potok se z moren grli,
kade teški, škuri vali jugon nošeni
nose kaplje slane morske pini
pod njeje nogi.*

*Kade stara agava na molitvu
sklapa svoje ruki, miris bora se čuti,
mirnen blaženen snon
snivaju ribari starih vnuki,
stoji ona, naša vela crikva.*

*Ime naše mile nebeske kraljice
našega puka vjerne čuvarice
stotinami let ponosno nosi.
Za dušu saku vrata svoje širi
blagoslov z neba i utjehu nuti.*

*Stojin pred kipun najdraže nan mati,
skrušeno molin za grad svoj lipi.
Za sako srce nemirno, za sako telo bolno
za čovika našega, za decu naše dece,
blagoslov z neba šalji nan majčice.
Blažena divice Marijo,
grada našega zaštitnice.*

VA NEPOVRAT...

*Zvon zvoni...
Vrime se toči
kap po kap
ko vosak na sviči,
kad pride kraju
i zadnja kap.*

*Pasat će š njun
i moga srca bat,
moj zadnji dah.
Pasat će vrime, pasat.
Pasat ću va nepovrat...*

...

*Samo će zapisana beseda
za namun ostat...*

O ILUSTRATORICI

Knjigu ilustrirala:

Klaudija Hreljac Ninić, rođena 1965. godine u Rijeci. Diplomirala je Likovnu kulturu na Pedagoškom fakultetu u Rijeci.

Živi u Crikvenici. Bavi se umjetničkim, prosvjetnim i umjetničko-
edukativnim radom. Sklona je likovnim tehnikama vitraja, keramike, akvarela i osobito batika, koristeći podlogu rižinog papira, na kojoj stvara snovite pejzaže, treperave i nestvarne. Čitajući stihove ove knjige pretočila je moje misli i osjećaje u nesvakidašnje slike.

*Naslovnica je nastala prema fotografiji Domagoja Maričića.

ZAHVALA

Velo hvala na pomoće dobremi ljudami bez keh ne bi bilo ove knjige, a to su:

Grad Crikvenica, Crikvenica

Katedra Čakavskoga sabora „Kotor“, Crikvenica

Gradska knjižnica Crikvenica, Crikvenica

GKTD „Murvica“ d.o.o., Crikvenica

Udruženje obrtnika Grada Crikvenice i Općine Vinodolske,
Crikvenica

„Izgradnja“ d.o.o., Crikvenica

Udruga umirovljenika Grada Crikvenice i Općine
Vinodolske

„Kirica“ d.o.o., Crikvenica

„Foto Ivančić“, Crikvenica

gospodin Marijan Grbčić i njegova supruga Christa

gospodin Anton Kalaminec

obitelj Car, Perth, Australija

obitelj Kostrenčić, Perth, Australija

Posebno hvala na potpori i savjetima:

prof. Mariji Gračaković

gospodični Andreji Car

gospodinu Ivici Šegoti

gospodični Emili Car

gospodinu Ivici Šubatu

gospodični Božani Stjepanović

SADRŽAJ

Recenzija	5
-----------------	---

ĆAKULI POD VOLTUN

Ćakuli pod voltun	11
Beseda	13
Crkveniška zima	14
Gredu svati	16
Lipe naše imena, neke i pozabljena	18
Mačak nan je krepal	19
Malik	20
Maškare va Crkvenice	21
Mačak	22
Suhit	23

KOLORI OD ŽIVOTA

Kolori od života	27
Kikarice	28
Marijina dota	29
Marijina stomanjica	31
Mizerija	32
Naranča	34
Pogača	35
Prvi prolićni daž	37
Si sveti	38

LJUBAV KROZ PONEŠTRICU

Ljubav kroz poneštricu	41
Još vavik volin te	42
Kapitanova ljubav	43
Na vrhu paladi	44
Nestajen... ..	45
Piši mi	46
Pod hraston	47
Profum lavandi	48
Prvi put	49
Rekal si mi	50
Ti i ja	51
Je l' to ljubav	52

MASLINI VA TANCU

Maslini va tancu	55
Potok	56
Bura	57
Jugo	58
Lokarini	59
Dve divojčice	60
Rožice moja	61
Smokva	62
Stari trs	63

NAŠI STARI

Naši stari	67
Krpenjača	69
Kumpanjo moj	70
Neznanemi	71
Nono	72
Ostali su siročići	73
Stari porat	75
Trpljenje	77
Zrno soli	78
Ivane moj	80

ZAPISANO VA SRCU

Fijolice moja	83
Mojemu vnuku	84
Crkvenice moja	85
Krpena pupa	86
Moja mat	88
Vetar mi šapće	89
Tiha noć	90
Od oca ćepica	91
Dota mojemi vnukami	92
Ruki moje matere	93
Regali od mora	95
Molitva	97
Va nepovrat	99
O ilustratorici	100
Zahvala	101

